

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2006-4-108 (Soruşturma)
Karar Sayısı : 07-62/761-263
Karar Tarihi : 26.7.2007

10 **A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER**

Başkan : Tuncay SONGÖR (İkinci Başkan)
Üyeler : Prof.Dr.Nurettin KALDIRIMCI, M. Sıraç ASLAN,
Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN

B. RAPORTÖRLER : K. Oğuz KARAKOÇ, Muhammed GÜNDOĞDU,
Sinan BOZKUŞ

C. ŞİKÂYET EDEN

20 Şikâyetçinin gizlilik talebi vardır.

D. HAKKINDA SORUŞTURMA YAPILAN

1- Konya Motorlu Taşıt Sürücü Kursları Birliği Derneği
Kürkçü Mah. Mimar Muzaffer Cad. Kadı Mürsel Sk. No:1/3 Meram / Konya

2- Özel Alaaddin MTSK,
Sırçalımescit Mah. Ezalizade Sk. No:4 Karatay / Konya

30 3- Özel Altıntekin Yavuz MTSK
Dumlupınar Mah. Lale Cad. B Blok Kat:1 Selçuklu / Konya

4- Özel Barbaros MTSK
Mimar Muzaffer Cad. Mümine Hatun Sk. No:17 Meram / Konya

5- Özel Burak MTSK
Şems Mah. Kurtaran Sk. Öncü İş hanı No:301–303 Konya

40 6- Özel Büyük Konya MTSK
Hamidiye Mah. Adliye Bul. İnce Minare Yanı No: 33/102–202 Selçuklu / Konya

7- Özel Ceylan MTSK
Ferit Paşa Mah. Rauf Denктаş Cad. Bulut Pasajı P3-4, P59-64 Selçuklu / Konya

07-62/761-263

8- Özel Dilaver MTSK

Şems Mah. Alaattin Cad. Mazhar Babalık Sk. Yaylahan No:401 Karatay / Konya

50

9- Özel Etap MTSK

K.İhsaniye Mah. H. Uluşahin İş Merkezi No:304 C Blok K:3 Selçuklu / Konya

10- Özel Fatih MTSK

Abdulaziz Mah. No:107 Meram / Konya

11- Özel Galaksi MTSK

Alaaddin Cad. No:75 / 5-6 Meram / Konya

60

12- Özel Güven MTSK,

Şeref Şirin Mah. Osmanbey Sk. No:8 Karatay / Konya

13- Özel Kaldırım MTSK

Gazi Alemşah Mah. Mimar Muzaffer Cad. Helvacızade Apt. Kat:2–4 Meram / Konya

14- Özel Kaplan MTSK

Gazi Alemşah Mah. Mimar Muzaffer Cad. Terziler İşhanı Kat: 3–4 Meram / Konya

70

15- Özel Karatay MTSK

Mevlana Cad. No:61 Kat:1 Karatay / Konya

16- Özel Karatay Otoban MTSK

Şems Mah. Mevlana Cad. No:32 Karatay / Konya

17- Özel Konya 42 MTSK

Telgrafçı Hamdi Bey Mah. Oto Parçaları Sitesi 3/F No:87 Kat:1–2 Selçuklu / Konya

80

18- Özel Konya Kent MTSK

Gazi Alemşah Mah. Mimar Muzaffer Cad. Aşık Ömer Sk. No:1/3-4 Meram / Konya

19- Özel Konya Öz Çağrı MTSK

Arapoğlu Makası Mimar Muzaffer Cad. Kadı Mürsel Sk. No:1 Kat:2–4 Meram / Konya

20- Özel Konya Öz Lider MTSK

90

Gazi Alemşah Mah. Mimar Muzaffer Cad. Aşık Ömer Sk. No:1–2 Meram / Konya

07-62/761-263

21- Özel Konya Yolcu MTSK

Hazım Uluşahin İş Merkezi A Blok No:193 Selçuklu / Konya

22- Özel Meram MTSK

Kürkçü Mah. Ahaveyin Kardeşler Sk. No:16 Kat:1–3 Meram / Konya

100 23- Özel Merkez MTSK

Babalık Mah. Yapıcı İş Merkezi C/Blok Kat:2 Selçuklu / Konya

24- Özel Mevlana MTSK

Çifte Merdiven Mah. Alaaddin Cad. Serter Apt. No:2/201 Karatay / Konya

25- Özel Renklibay MTSK

Gazi Alemşah Mah. Mimar Muzaffer Cad. No:19/304 Meram / Konya

26- Özel Selçuklu MTSK

Vatan Cad. Ergün İşhanı Kat:3 Selçuklu / Konya

110

27- Özel Sezer Şenol MTSK

Ferit Paşa Mah. Rauf Denктаş Cad. Platin Pasajı Kat:2 Selçuklu / Konya

28- Özel Sipahi MTSK

Şerefşirin Mah. Akif Paşa Sk. No:31 Karatay / Konya

29- Özel Şafak MTSK

Alaaddin Cad. Hatuniye Sk. No:3 Kat:1–4 Konya

120

30- Özel Şems MTSK

Pürçülü Mah. Mevlana Çarşısı Kat:5 No:501–502 Karatay / Konya

31- Özel Tempo MTSK

Hamidiye Mah. İnce Minare Sk. No:19 Selçuklu / Konya

32- Özel Yavuz MTSK

Nişantaşı Mah. Kalemkâr Sk. Yapıcı Sitesi Altı No:5-L Selçuklu / Konya

33- Özel Zafer MTSK

130

Zafer Meydanı Atatürk Cad. No:109 Kat:1–2 Meram / Konya

E. DOSYA KONUSU : Konya ilinde faaliyet gösteren sürücü kurslarının kurmuş oldukları dernek vasıtasıyla sürücü kurs ücretlerini birlikte belirlemek suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanunu ihlal ettikleri iddiası.

F. İDDİALARIN ÖZETİ : Şikayet dilekçesinde, Konya ilinde faaliyet gösteren sürücü kurslarının kurdukları federasyon vasıtasıyla sürücü kurs ücretlerini

07-62/761-263

140 birlikte belirledikleri iddia edilmiş ve 4054 sayılı Kanun çerçevesinde gerekli işlemlerin yapılması talep edilmiştir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 27.6.2006 tarih ve 4156 sayı ile intikal eden şikayet dilekçesi üzerine yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 17.7.2006 tarih ve 2006-4-108/İİ-06-MY sayılı İlk İnceleme Raporu, Rekabet Kurulu'nun 3.8.2006 tarih ve 06-57 sayılı toplantısında görüşülmüş ve Konya ilinde faaliyet gösteren sürücü kurslarının sürücü kurs ücretlerini birlikte belirleyerek 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettikleri iddiasıyla Konya ilinde faaliyet gösteren 32 motorlu taşıt sürücü kursu hakkında Kanun'un 40. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına karar verilmiştir.

150 Soruşturma açılması ile ilgili tebligat taraflara, Kanun'un 43. maddesi hükmü çerçevesinde 16.8.2006 tarihinde yapılmış ve haklarında soruşturma yürütülen teşebbüslerden 30 gün içinde birinci yazılı savunmalarını göndermeleri istenmiştir.

160 Kurul'un 28.9.2006 tarih ve 06-67 sayılı toplantısında, Konya Motorlu Taşıtlar Sürücü Kurslar Birliği Derneği hakkında 4054 sayılı Kanun'un 40. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına ve Dernek hakkında açılan soruşturmanın 3.8.2006 tarih ve 06-57/723-M sayılı soruşturma ile birleştirilerek yürütülmesine karar verilmiştir. Soruşturma açılması ile ilgili tebligat ilgili tarafa Kanun'un 43. maddesi hükmü çerçevesinde 9.10.2006 tarihinde yapılmış ve hakkında soruşturma yürütülen teşebbüs birliğinden 30 gün içinde birinci yazılı savunmasını göndermesi istenmiştir.

170 Taraflardan Özel Alaaddin MTSK, Özel Öz Lider MTSK, Özel Burak MTSK, Özel Dilaver MTSK, Özel Güven MTSK, Özel Karatay MTSK, Özel Şems MTSK, Özel Karatay Otoban MTSK, Özel Sipahi MTSK, Özel Şafak MTSK, Özel Barbaros MTSK, Özel Konya Çağrı MTSK, Özel Fatih MTSK, Özel Galaksi MTSK, Özel Kaldırım MTSK, Özel Kaplan MTSK, Özel Meram MTSK, Özel Renklibay MTSK, Özel Zafer MTSK, Özel Ceylan MTSK, Özel Etap MTSK, Özel Merkez MTSK, Özel Selçuklu MTSK, Özel Tempo MTSK, Özel Yolcu MTSK, Özel 42 MTSK ve Konya Motorlu Taşıt Sürücü Kursları Birliği Derneği'nin ilk yazılı savunmaları süresi içinde, Özel Merkez MTSK'nın savunması 20.9.2006 tarihinde, Özel Büyük Konya MTSK'nın savunması ise 4.10.2006 tarihinde Kurumumuz kayıtlarına intikal etmiştir. Kent, Sezer Şenol, Altınekin Yavuz ve Yavuz sürücü kursları ise ilk yazılı savunmalarını göndermemişlerdir.

180 Rekabet Kurulu'nun 1.2.2007 tarih ve 07-11/87-M sayılı kararıyla soruşturmanın süresinin bitiminden itibaren 2 ay uzatılmasına karar verilmiştir.

Yürütülen soruşturmanın sonunda hazırlanan ve Soruşturma Heyetinin görüşleri ile yaptığı tespitleri içeren 29.3.2007 tarih ve S.R./07-06 sayılı Soruşturma Raporu, aynı Kanun'un 45. maddesi uyarınca tüm Kurul üyeleri ile ilgili taraflara tebliğ edilmiştir. Gönderilen bildirimce cevaben; sürücü kursları tarafından süresi

07-62/761-263

içerisinde iletilen ikinci yazılı savunmalar 27.4.2007 - 4.5.2007 tarihleri arasında Kurumumuz kayıtlarına girmiştir. Soruşturma Heyeti tarafından hazırlanan Ek Yazılı Görüş, Kanun'un 45/2. maddesi uyarınca 3.6.2005 tarihinde tüm Kurul üyelerine ve taraflara tebliğ edilmiştir. Tarafların üçüncü yazılı savunmaları, süresi içinde Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.

190

20.6.2007 tarih ve 07-53/612-M sayılı Kurul kararı ile sözlü savunma toplantısının 25.7.2007 tarihinde yapılmasına karar verilmiştir.

25.7.2007 tarihinde yapılan sözlü savunmanın ardından Kurul, 26.7.2007 tarihinde 07-62/761-263 sayı ile nihai kararını vermiştir. Kurul'un nihai kararı, gerekçeli karar daha sonra tebliğ edilmek üzere 27.7.2007 tarihinde taraflara teahhüt edilmiştir.

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ

200

Soruşturma Heyetinde yer alan raportörler tarafından;

210

a) Konya Motorlu Taşıtlı Sürücü Kursları Birliği Derneğinde bir araya gelen Özel Alaaddin MTSK, Özel Burak MTSK, Özel Dilaver MTSK, Özel Güven MTSK, Özel Karatay MTSK, Özel Şems MTSK, Özel Karatay Otoban MTSK, Özel Sipahi MTSK, Özel Şafak MTSK, Özel Öz Mevlana MTSK, Özel Barbaros MTSK, Özel Konya Çağrı MTSK, Özel Fatih MTSK, Özel Galaksi MTSK, Özel Kaldırım MTSK, Özel Kaplan MTSK, Özel Kent MTSK, Özel Meram MTSK, Özel Renklibay MTSK, Özel Konya Öz Lider MTSK, Özel Zafer MTSK, Özel Altıntekin Yavuz MTSK, Özel Büyük Konya MTSK, Özel Ceylan MTSK, Özel Etap MTSK, Özel Merkez MTSK, Özel Selçuklu MTSK, Özel Sezer Şenol MTSK, Özel Tempo MTSK, Özel Yavuz MTSK, Özel Konya Yolcu MTSK, Özel 42 MTSK'nın fiyat tespit etmek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri tespit edilmiş olduğundan, ilgili teşebbüslerin her birinin 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin (2007/1 no'lu Tebliğ ile değişik) ikinci fıkrası uyarınca 6.864 YTL'den az olmamak üzere 2005 yılı sonunda oluşan yıllık gayri safi gelirlerinin %10'una kadar para cezası ile cezalandırılmaları gerektiği,

220

b) Bununla birlikte yukarıda yer verilen sürücü kurslarından Altıntekin Yavuz ve Yavuz MTSK; Kaplan ve Ceylan MTSK; Barbaros ve 42 MTSK'ların aynı kişilere ait işletmeler olması sebebiyle tek teşebbüs olarak cezalandırılmaları gerektiği,

c) İhlale yol açan eylemlerin, sürücü kurslarının bir araya geldikleri Konya MTSK Birliği Derneği tarafından sağlanan koordinasyon sonucu uygulandığı ve bu nedenle söz konusu Dernek'in 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 16. maddesinin (2007/1 no'lu Tebliğ ile değişik) ikinci fıkrası uyarınca, 6.864 YTL'den az olmamak üzere 2005 yılında oluşan yıllık gayri safi gelirinin % 10'una kadar para cezası ile cezalandırılması gerektiği,

- 230 d) Kanun'un 16. maddesi uyarınca uygulanacak cezanın takdirinde, Konya MTSK Birliği Derneği tarafından alınan kararın dernek üyesi teşebbüsler tarafından etkin biçimde uygulanması ve piyasada hissedilir derecede bir etki doğurması hususlarının göz önünde bulundurulması gerektiği,
- kanaat ve sonuçlarına ulaşılmıştır.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İLGİLİ MEVZUATA İLİŞKİN BİLGİLER

- 240 Motorlu taşıtlar sürücü kursları, 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu¹ kapsamında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından denetlenen özel öğretim kurumlarıdır. Ayrıca 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununda da Sürücü Kursları ile ilgili hükümler bulunmaktadır. Özel Öğretim Kurumları Kanununa dayanılarak hazırlanan Özel Kurslar Yönetmeliği, Özel Öğretim Kurumları Öğrenci Ücretleri Tesbit ve Tahsil Yönetmeliği ve Motorlu Taşıtlar Sürücü Kursları Yönetmeliği söz konusu sektörü düzenleyen yasal mevzuatı oluşturmaktadır.

- 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu

- 250 Sürücü adayları, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde motorlu taşıt kullanabilmek için sürücü kurslarında eğitim almak ve eğitimden sonra düzenlenen sınavları başarı ile geçmek durumundadırlar.

"Sürücü belgesi alma zorunluluğu:

Madde 36 – Motorlu araçların, sürücü belgesi sahibi olmayan kişiler tarafından karayollarında sürülmesi ve sürülmesine izin verilmesi yasaktır. Araçlar, bu Kanunda sınıfları belirtilen sürücü belgelerine sahip sürücüler ile iki veya çok taraflı anlaşmalara göre sürücü belgesi bulunan veya geçerli uluslararası sürücü belgesi olan kişilerce sürülebilir..."

"Sürücü belgesi sınıfları:

- 260 Madde 38 – Sürücü belgeleri, kullanılacak araçların cinslerine ve gruplarına göre aşağıdaki sınıflara ayrılmıştır.
- "A1" Sınıfı Sürücü Belgesi,
Motorlu bisiklet kullanacaklara,
- "A2" Sınıfı Sürücü Belgesi,
Motosiklet kullanacaklara,
- "B" Sınıfı Sürücü Belgesi,
Otomobil, minibüs veya kamyonet kullanacaklara,
- "C" Sınıfı Sürücü Belgesi,
Kamyon kullanacaklara,
- 270 "D" Sınıfı Sürücü Belgesi,

¹ 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu 14.2.2007 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu Kanun'un yürürlüğe girmesiyle birlikte 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu yürürlükten kalkmıştır. 5580 sayılı Kanun kapsam, kurum açma izni, denetim ve mali hükümler konularında 625 sayılı Kanuna paralel hükümler içermektedir.

Çekici kullanacaklara,
"E" Sınıfı Sürücü Belgesi,
Otobüs kullanacaklara,
"F" Sınıfı Sürücü Belgesi,
Lastik tekerlekli traktör kullanacaklara,
"G" Sınıfı Sürücü Belgesi,
İş makinesi türünden motorlu araçları kullanacaklara,
"H" Sınıfı Sürücü Belgesi,
Özel tertibatlı olarak, imal, tadil veya teçhiz edilmiş motosiklet veya
280 otomobil türünden araçları kullanacak hasta veya sakatlara,
"K" Sınıfı Sürücü Aday Belgesi,
Yönetmelikte belirtilen şartlar ve esaslara göre, sürmeyi öğrenmek
isteyen sürücü adaylarına,
verilen sürücü belgeleridir.

Sürücü belgelerine ait esaslar :

Madde 39 – Sürücü belgelerine ait esaslar şunlardır;

a) Araçları kullanma yetkisi:

- 290
1. A 1, F, G ve H sürücü belgeleri ile yalnız kendi sınıflarındaki araçlar,
 2. A 2 sınıfı sürücü belgesi ile A 1,
 3. B sınıfı sürücü belgesi ile F,
 4. C sınıfı sürücü belgesi ile B ve F,
 5. D sınıfı sürücü belgesi ile C, B, ve F,
 6. (Değişik: 17/10/1996 - 4199/17 md.) E sınıfı sürücü belgesi ile B, C ve F, Sınıfı sürücü belgeleri ile kullanılan araçlar da sürülebilir.

- 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu

300 **Madde 1** - Bu Kanunun amacı, Türkiye Cumhuriyeti uyruklu gerçek kişiler, özel hukuk tüzel kişileri veya özel hukuk hükümlerine göre yönetilen tüzel kişiler tarafından açılacak özel öğretim kurumlarına kurum açma izni verilmesi, kurumun nakli, devri, personel çalıştırılması, kurumlara yapılacak mali destek ve bu kurumların eğitim-öğretim, yönetim, denetim, gözetim ve personel çalıştırılmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

310 Bu Kanun, Türkiye Cumhuriyeti uyruklu gerçek kişiler, özel hukuk tüzel kişileri veya özel hukuk hükümlerine göre yönetilen tüzel kişilerce açılan özel öğretim kurumları ile yabancılar tarafından açılmış bulunan özel öğretim kurumlarını kapsar.

Madde 3 – Bir kurumda öğretime başlayabilmek için Milli Eğitim Bakanlığından kurum açma izni alınması zorunludur. İzin başvuruları ilgili milli eğitim müdürlüğüne yapılır. Valilikçe yapılan inceleme sonucunda açılması uygun görülen okullar dışındaki kurumlara kurum açma izni verilir. Valilikçe açılması

uygun görülen okullara ilişkin başvurular ise kurum açma izni verilmek üzere Bakanlığa gönderilir.

...Kurum açma izni almadıkça, kuruma öğrenci kaydı alınmaz.

320 ...Gerçek ve tüzel kişiler tarafından; hizmet içi eğitim kapsamına giren faaliyetler dışında Kanun kapsamında belirtilen faaliyetler, bu Kanuna göre yetkili makamlardan kurum açma izni alınmadan yapılamaz...

Özel öğretim kurumları ücretlerini belirlerken tamamen kendi inisiyatifleriyle değil, Milli Eğitim Bakanlığının belirleyeceği usul ve esaslara göre belirlerler. 5580 sayılı Kanun'da bu husus şöyle düzenlenmiştir:

330 **Madde 11-** Kurumlar ve bu kurumlarda görevli personel, Bakanlığın denetim ve gözetimi altındadır. Eğitim-öğretim ve yönetim bakımından yapılan denetimlerde, kurumun özel yönetmeliği de dikkate alınır.

Madde 13 – Öğrenim ücreti ve diğer ücretler, kurumlarca, her yıl tespit edilerek ocak ayından itibaren en geç mayıs ayında ilan edilir. Ücretlerin hangi esaslara göre tespit, ilan ve tahsil edileceği yönetmelikle belirlenir.

- Özel Öğretim Kurumları Öğrenci Ücretleri Tesbit ve Tahsilat Yönetmeliği

340 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununa dayanılarak hazırlanan² ve 4.6.1988 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren *Özel Öğretim Kurumları Öğrenci Ücretleri Tesbit ve Tahsil Yönetmeliğinde* hangi esaslara göre ücretlerin belirleneceği düzenlenmiştir.

“Ücretlerin Tespit ve Tahsiline Ait Esaslar

Ücretlerin Tespit ve Tahsili

Madde 5- (Değişik: 1.5.1990/20505 RG) Ücretler aşağıdaki esaslara göre tespit edilir.

350 **a)** (Değişik: 17.7.1998/23405 RG) Özel Öğretim Kurumları öğrenci ücretleri, her yıl Mayıs ayında, kurum tarafından tespit ve basın yoluyla ilân olunur. Bu ilânlarda; yıllık ücret tutarıyla birlikte, peşin veya süreli ödemeler ve kurumca belirlenecek indirimler kıstaslarıyla birlikte belirtilir.

Ayrıca öğrencilerine yemek, beslenme, taşıt, pansiyon ve benzeri hizmetleri verecek kurumlar, bu hizmetler için alacakları ücretleri de Mayıs ayı içinde tespit ve ilân ederler.

b) (Değişik: 17.7.1998/23405 RG) Bu Yönetmelikte belirtilenler dışında öğrenciden bağış ve yardım da dahil olmak üzere hiçbir ad altında ücret alınmaz.

c) Süresi içinde ücret ilânı yapmayan kurumlar, bir önceki yılın ücretini alırlar.

² 14.2.2007 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren Özel Öğretim Kurumları Kanununun Geçici 1. maddesinde, bu kanunda öngörülen yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar, mevcut yönetmeliklerin bu kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edileceği belirtilmiştir.

d) İlân edilmeden öğrencilerden ücret tahsil edilemez.

360 e) Okullarda öğrencileri yetiştirmek, geliştirmek ve imtihanlara hazırlamak maksadıyla kurs açılması ve günlük programların bitiminden sonra gündüzlü öğrenciler için etüd saatleri düzenlenmesi halinde öğrencilerden ayrıca ücret alınır. Okullar bu kursların ücretlerini resmî okullarda uygulanan ücrete göre alırlar. Bu hükmün aksine davranan kurucu ve yöneticiler hakkında Kanunun 15 inci ve 47 nci maddeleri uygulanır.

f) (Değişik: 17.7.1998/23405 RG) Kurumlarca ilânların örnekleri millî eğitim müdürlüklerine verilir. İlânların birer örneği ilçe ve il millî eğitim müdürlüklerinde saklanır. Bir örneği de valiliklerce toplu halde Haziran ayı içerisinde Bakanlığa gönderilir.

370 g) Kurumlar ilân ettikleri ücretleri bir sonraki ilân tarihine kadar değiştiremezler.

Madde 6- (Değişik: 17.7.1998/23405 RG) Kurumlar öğrenci ücretlerini, 625 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde ifade edilen hükümlere uygun olarak³;

a) Sağladıkları eğitim ve öğretim imkânlarına,

b) Gelişmelerine de imkân verecek yatırım ve hizmetlere,

c) Personel ve işletme giderlerine,

ç) Devlet İstatistik Enstitüsünün Nisan ayı itibarıyla ilân etmiş olduğu o ildeki yıllık tüketici fiyat endeksine, göre tespit ve ilân ederler.

380 Kurumlar yapmış oldukları yatırımlara ilişkin bilgi ve belgelerini engeç nisan ayının başında valiliğe bildirirler. Yatırımlardan kaynaklanan farklar, Devlet İstatistik Enstitüsünün Nisan ayı itibarıyla ilân etmiş olduğu o ildeki yıllık tüketici fiyat endeksinin en çok % 10'u kadar, öğrencinin bir yıllık eğitim ücretine yansıtılabilir.

Kurumlar, ücretlerini yukarıdaki esaslara göre tespit ve ilân ettiklerini yetkili makamlara belgelendirmek zorundadırlar...

Ücretlerin Taksitlendirilmesi

Madde 8- Kurumlar yıllık ücretlerini, en az üç eşit taksitte alırlar. Ancak, isteyen öğrenci velileri ücretleri defaten veya iki taksitte ödeyebilirler.”

390

- M.E.B. Özel Kurslar Yönetmeliği

22.7.2005 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren MEB Özel Kurslar Yönetmeliğiyle özel kursların işleyişine ilişkin esaslar düzenlenmektedir.

³ 625 sayılı Kanun 2.maddesi: “Özel öğretim kurumları Millî Eğitim Bakanlığının denetim ve gözetimi altındadır. (Ek:11/7/1984-3035/2 md.) Bu kurumlar, faaliyetlerini sadece kazanç sağlamak için düzenleyemezler. Ancak, Türk Millî Eğitiminin amaçları doğrultusunda eğitimin kalitesini yükseltmek, gelişmelerine fırsat ve imkân verecek yatırımlar ve hizmetler yapmak üzere gelir sağlayabilirler”. şeklindedir.

- Motorlu Taşıt Sürücü Kursu Yönetmeliği

400 3.2.1987 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Motorlu Taşıt Sürücü Kursu Yönetmeliğiyle motorlu taşıt sürücü kurslarının işleyişine ilişkin esaslar düzenlenmektedir.

I.2. İlgili Pazar

I.2.1. İlgili Ürün Pazarı

410 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 41/d maddesi uyarınca sürücü adayları, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde motorlu taşıt kullanabilmek için sürücü kurslarında eğitim almak ve eğitimden sonra düzenlenen sınavları başarı ile geçmek durumundadırlar. Sürücü ehliyeti almak isteyen bir kişi için, söz konusu sürücü kurslarında eğitim alması kanunen zorunlu olduğundan, kurslar tarafından verilen bu hizmetin herhangi bir ikamesi bulunmamaktadır. Bu nedenle ilgili ürün pazarı, "sürücü adaylarına yönelik özel öğretim hizmetleri pazarı" olarak tespit edilmiştir.

I.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

Şikâyet konusu uygulamanın Konya ilinde gerçekleşiyor olması nedeniyle, ilgili coğrafi pazar "*Konya ili*" olarak belirlenmiştir.

420 I.3. HAKKINDA SORUŞTURMA YAPILAN TARAFLAR

I.3.1 Konya Motorlu Taşıt Sürücü Kursları Birliği Derneği

430 Konya Motorlu Taşıt Sürücü Kursları Birliği Derneği 2002 yılında kurulmuştur. Eylül 2006 tarihi itibarıyla Konya merkezde bulunan 32 motorlu taşıt sürücü kursu derneğin üyesidir. Derneğin amacı, Dernek Tüzüğü'nün 2. maddesinde, "... özel MTS. Kursları arasında eğitim-öğretim birliğini, sürücü kursları arasındaki dayanışmayı sağlamak, haksız rekabeti önlemek, ilan edilen fiyatlar dışında aday kaydının önlenmesi, resmi ve özel kurumlar karşısında sürücü kurslarını temsil edip menfaatlerini korumak" olarak tanımlanmıştır.

Yine Tüzüğün 2. maddesinde, Dernekçe Sürdürülecek Çalışma Konuları ve Biçimleri;

-Konya il merkezi ve ilçelerdeki sürücü kursları arasında Kanun, yönetmelik ve tüzüklerde yapılan değişiklikleri anlatmak, uygulama birliği oluşturmak için toplantı yapmak,

-Sürücü kurslarının öğrencilerden aldıkları ücretlerde birlik ve beraberliği sağlamak için çalışmalar yapmak,

440 -İl ücret tespit komisyonlarında yönetmelikler uyarınca dernek temsilcisi bulundurmak,

07-62/761-263

-Sürücü kurslarının çalışanlarının hak ve menfaatlerini korumak. Personel ve diğer görevlilerine ödedikleri ücretler arasında birliği sağlama konusunda çalışma yapmak” ... şeklinde tanımlanmıştır.

Konya MTSK Birliği Derneğinin Yönetim Kurulunda şu isimler bulunmaktadır:

<i>Adı Soyadı</i>	<i>Görevi</i>	<i>Sürücü Kursu</i>
Osman ÜNAL	Başkan	Selçuklu MTSK
M. Zahir RENKLİBAY	Üye	Renklibay MTSK
Rafet GÜLŞEN	Üye	Öz Lider MTSK
Kerim BOZALP	Üye	Zafer MTSK
Derviş ÇAVUŞ	Üye	Fatih MTSK
Aydın AYHAN	Üye	Etap MTSK
Ali YEŞİLYURT	Üye	Güven MTSK

450 Denetleme kurulunda ise Emrullah ERDOĞAN, H. Hüseyin ARISOYLU ve A. Rıza ŞENOL bulunmaktadır.

I.3.2 Özel Alaaddin MTSK

Taşkent Özel Eğitim Petrol Ür. LPG San. Tic. Ltd. Şti. ünvanlı şirkete bağlı olarak faaliyet gösteren kursun ortaklık yapısı şu şekildedir:

<i>Hissedar Adı Soyadı</i>	<i>Hisse Adedi</i>	<i>Hisse Oranı</i>
Zekeriya ERDOĞAN	4	%0,6
Vehbi SARITAŞ	4	%0,6
Şeref KARASAKAL	587	%98
Kerim ERDOĞAN	4	%0,6
Hacı Hasan YAŞAR	1	%0,2
<i>Toplam</i>	<i>600</i>	<i>%100</i>

I.3.3 Özel Altıntekin Yavuz MTSK ve Özel Yavuz MTSK

460 Altıntekin Yavuz MTSK'nın ve Yavuz MTSK'nın kurucusu Ali Rıza ŞENOL'dur.

I.3.4 Özel Barbaros MTSK ve Özel Konya 42 MTSK

Her iki kurs da Osman Ceylan Eğitim Tur. Nak. Ltd. Şti. bünyesinde faaliyet göstermektedir. Şirketin ortaklık yapısı şu şekildedir:

<i>Hissedar Adı Soyadı</i>	<i>Hisse Oranı</i>
Hüseyin OLGAÇ	%5
Ramazan CEYLAN	%95

07-62/761-263

<i>Toplam</i>	<i>%100</i>

I.3.5 Özel Burak MTSK

470 Burak Eğitimcilik San. Tic. Ltd. Şti. bünyesinde faaliyet gösteren sürücü kursunun ortakları aşağıdaki gibidir:

<i>Hissedar Adı Soyadı</i>	<i>Hisse Adedi</i>	<i>Hisse Oranı</i>
İbrahim ELDENİZ	260	%48
Hasan Fatih TUNCEL	200	%37
İsmail TOSUN	80	%15
<i>Toplam</i>	<i>540</i>	<i>%100</i>

I.3.6 Özel Büyük Konya MTSK

Büyük Konya MTSK bir şahıs işletmesi olup Sedat DÜNDAR adına kayıtlı olup 23.3.2006 tarihinde faaliyet göstermeye başlamıştır.

I.3.7 Özel Ceylan MTSK

480

Kırkiki Eğitim Nak. Tur. Ltd. Şti. bünyesinde faaliyet gösteren şirketin ortakları şunlardır:

<i>Hissedar Adı Soyadı</i>	<i>Hisse Oranı</i>
Süleyman BONCUK	%50
Fatih BONCUK	%50
<i>Toplam</i>	<i>%100</i>

I.3.8 Özel Dilaver MTSK

Asaf Tur. Nak. Eğitim San. Tic. Ltd. Şti.'ne bağlı olarak faaliyet gösteren kursun ortaklık yapısı şöyledir:

<i>Hissedar Adı Soyadı</i>	<i>Hisse Adedi</i>	<i>Hisse Oranı</i>
Ali Bilgehan KOÇAK	20	%50
Saffet KOÇAK	20	%50
<i>Toplam</i>	<i>40</i>	<i>%100</i>

490

I.3.9 Özel Etap MTSK

Ayşar Eğitim ve Öğretim Tur. Nak. Hiz. San. Tic. A.Ş. bünyesi altında faaliyet gösteren kursun hissedar yapısı aşağıdaki gibidir:

07-62/761-263

<i>Hissedar Adı Soyadı</i>	<i>Hisse Adedi</i>	<i>Hisse Oranı</i>
Aydın AYHAN	1.140	%57
Mustafa AYHAN	800	%40
Hamit HANLAR	20	%1
Kamil ÖNAR	20	%1
Zahide AYHAN	20	%1
<i>Toplam</i>	<i>2000</i>	<i>%100</i>

I.3.10 Özel Fatih MTSK

500 Meram Eğitim Nak. Müt. Hiz. San. Tic. Ltd. Şti. ünvanı ile faaliyet gösteren kursun ortaklık yapısı şöyledir:

<i>Hissedar Adı Soyadı</i>	<i>Hisse Adedi</i>	<i>Hisse Oranı</i>
Cemal DÜNDAR	100	%50
Derviş ÇAVUŞ	100	%50
<i>Toplam</i>	<i>200</i>	<i>%100</i>

I.3.11 Özel Galaksi MTSK

Galaksi Eğitim Hiz. ve Gıda San. Tic. Ltd. Şti. adı ile faaliyet gösteren şirketin hissedar yapısı şu şekildedir:

<i>Hissedar Adı Soyadı</i>	<i>Hisse Adedi</i>	<i>Hisse Oranı</i>
Muzaffer ÇETİNKAYA	10	%5
Şahin ÇETİNKAYA	190	%95
<i>Toplam</i>	<i>200</i>	<i>%100</i>

I.3.12 Özel Güven MTSK

510 Karatay Güven Motorlu Taşıtlar Sürücü Kursu Ltd. Şti. adı ile faaliyet gösteren şirketin ortaklık yapısı aşağıdaki şekildedir:

<i>Hissedar Adı Soyadı</i>	<i>Hisse Adedi</i>	<i>Hisse Oranı</i>
Ali YEŞİLYURT	760	%95
Yurdanur YEŞİLYURT	40	%5
<i>Toplam</i>	<i>800</i>	<i>%100</i>

I.3.13 Özel Kaldırım MTSK

Sürücü kursu bir şahıs işletmesidir ve kurucusu Mehmet KALDIRIM'dır

I.3.14 Özel Kaplan MTSK

520

Özel Kaplan Eğitim Öğretim Ltd. Şti. adı ile faaliyet gösteren şirketin ortakları şu şekildedir:

<i>Hissedar Adı Soyadı</i>	<i>Hisse Oranı</i>
Süleyman BONCUK	%50
Fatih BONCUK	%50
<i>Toplam</i>	<i>%100</i>

I.3.15 Özel Karatay MTSK

Karatay Motorlu Taşıtlar Eğitim Taş. İnş. San. Tic. Ltd. Şti. adı ile faaliyet gösteren şirketin ortaklık yapısı aşağıdaki şekildedir:

<i>Hissedar Adı Soyadı</i>	<i>Hisse Adedi</i>	<i>Hisse Oranı</i>
Mehmet SARI	1.200	%66,6
Ziya ŞENOL	600	%33,4
<i>Toplam</i>	<i>1.800</i>	<i>%100</i>

I.3.16 Özel Karatay Otoban MTSK

530

Soylu Özel Eğitim Taş. Ve Tar. Tic. San. Ltd. Şti. bünyesinde faaliyet gösteren Otoban MTSK'nın ortaklık yapısı şu şekildedir:

<i>Hissedar Adı Soyadı</i>	<i>Hisse Adedi</i>	<i>Hisse Oranı</i>
Ali ÖZGEN	4	%20
Hasan Hüseyin ARISOYLU	16	%80
<i>Toplam</i>	<i>20</i>	<i>%100</i>

I.3.17 Özel Kent MTSK

Mehmet Çakmak Eğitim Taşımacılık Tarım Ticaret Limited Şirketi adı altında faaliyet gösteren şirketin ortakları aşağıdaki gibidir:

<i>Hissedar Adı Soyadı</i>	<i>Hisse Oranı</i>
Mehmet ÇAKMAK	%20
Ali ÇAKMAK	%20
İsmet ÇAKMAK	%20
Çağlayan ÇAKMAK	%20
Şuayip ÇAKMAK	%20
<i>Toplam</i>	<i>%100</i>

07-62/761-263

I.3.18 Özel Öz Çağrı MTSK

540

Ayhal Eğitim İnş. Tar. San. Tic. Ltd. Şti. bünyesinde faaliyet gösteren sürücü kursunun ortakları aşağıdaki gibidir:

<i>Hissedar Adı Soyadı</i>	<i>Hisse Adedi</i>	<i>Hisse Oranı</i>
M. Şerif YILMAZ	930	%93
Emrullah ERDOĞAN	50	%5
Mehmet DİKİCİ	20	%2
<i>Toplam</i>	<i>1000</i>	<i>%100</i>

I.3.19 Özel Öz Lider MTSK

Serhat Özel Eğitim Hiz. Ltd. Şti bünyesinde faaliyet gösteren sürücü kursunun ortaklık yapısı şu şekildedir:

<i>Hissedar Adı Soyadı</i>	<i>Hisse Adedi</i>	<i>Hisse Oranı</i>
Rafet GÜLŞEN	180	%90
Mehmet GÜLŞEN	20	%10
<i>Toplam</i>	<i>200</i>	<i>%100</i>

550

I.3.20 Özel Konya Yolcu MTSK

Yolcu Özel Eğitim Hiz. Taş. İnş. San. Ve Tic. Ltd. Şti. adı altında faaliyet gösteren kursun ortaklık yapısı şu şekildedir:

<i>Hissedar Adı Soyadı</i>	<i>Hisse Adedi</i>	<i>Hisse Oranı</i>
Namık YOLCU	2.220	%37
Hatice YOLCU	3.000	%50
Mustafa YOLCU	120	%2
Ali ORÇAN	120	%2
Hamdi BEZİRCİ	120	%2
İsmet KÜÇÜK	60	%1
Mustafa GÖREN	60	%1
Adnan BÖGET	60	%1
Ahmed GÜDER	60	%1
Nezir GÖK	60	%1
Adil AĞIR	60	%1
Halil İbrahim EROĞLU	60	%1
<i>Toplam</i>	<i>6.000</i>	<i>%100</i>

I.3.21 Özel Meram MTSK

2002 yılında kurulan NAC Eğitim Tur. Nak. Ltd. Şti. bünyesinde faaliyet gösteren kursun ortakları aşağıdaki gibidir:

560

<i>Hissedar Adı Soyadı</i>	<i>Hisse Adedi</i>	<i>Hisse Oranı</i>
Ali YAZAR	100	%50
Mehmet KARTAL	80	%40
Alpay ŞİMŞEK	20	%10
<i>Toplam</i>	<i>2000</i>	<i>%100</i>

I.3.22 Özel Şems MTSK

2006 yılında kurulan Şems MTSK, Aşırzade Eğitim Tur. Tar. San. Tic. Ltd. Şti. bünyesinde faaliyet göstermektedir.

I.3.23 Özel Merkez MTSK

570

2003 yılında kurulan SEM Özel Eğitim Merkezi Tic. Tur. Ve Taş. Ltd. Şti. bünyesinde faaliyet gösteren Merkez MTSK'nın ortaklık yapısı aşağıdaki gibidir:

<i>Hissedar Adı Soyadı</i>	<i>Hisse Adedi</i>	<i>Hisse Oranı</i>
Mehmet YAVUZ	1.980	%99
İbrahim YAVUZ	20	%1
<i>Toplam</i>	<i>2000</i>	<i>%100</i>

I.3.24 Özel Mevlana MTSK

Mevlana Özel Eğitim Merkezi Tic. A.Ş bünyesinde faaliyet gösteren sürücü kursunun ortaklık yapısı şu şekildedir:

<i>Hissedar Adı Soyadı</i>	<i>Hisse Adedi</i>	<i>Hisse Oranı</i>
Adem KOCAKAFKA	43	%1,6
Mehmet SUNGUR	600	%24
Fatih KOCAKAFKA	966	%39
Aşir Ali KOCAKAFKA	40	%1,5
Ahmet Muhammet Fatih TEKE	247	%9,9
Mehmet ÖZER	600	%24
<i>Toplam</i>	<i>2496</i>	<i>%100</i>

580

I.3.25 Özel Renklibay MTSK

Renklibaylar Ltd. Şti. bünyesinde faaliyet gösteren kursun ortakları aşağıdaki şekildedir:

<i>Hissedar Adı Soyadı</i>	<i>Hisse Oranı</i>
M. Zahir RENKLİBAY	%90
Fadime RENKLİBAY	%10
<i>Toplam</i>	<i>%100</i>

I.3.26 Özel Selçuklu MTSK

590 Ünal-Yüçetürk Özel Eğitim Öğr. ve Tur. Ltd. Şti. ortaklığına bağlı olarak faaliyet gösteren kursun hissedar yapısı aşağıdaki şekildedir:

<i>Hissedar Adı Soyadı</i>	<i>Hisse Adedi</i>	<i>Hisse Oranı</i>
İbrahim YÜCETÜRK	50	%10
Osman ÜNAL	125	%25
Mehmet DAĞLI	125	%25
Hasan ABACI	50	%10
Metin YÜCETÜRK	75	%15
Çetin YÜCETÜRK	75	%15
<i>Toplam</i>	<i>500</i>	<i>%100</i>

I.3.27 Özel Sezer Şenol MTSK

Münevver ŞENOL tarafından kurulmuştur ve şahıs işletmesidir.

I.3.28 Özel Sipahi MTSK

600 Eryavuz Eğitim Elektronik Bilg. İnş. San. Tic. Ltd. Şti bünyesinde faaliyet gösteren sürücü kursunun ortaklık yapısı şu şekildedir:

<i>Hissedar Adı Soyadı</i>	<i>Hisse Adedi</i>	<i>Hisse Oranı</i>
Yaşar GÖKMEN	21	%52,5
Emine GÖKMEN	19	%47,5
<i>Toplam</i>	<i>40</i>	<i>%100</i>

I.3.29 Özel Şafak MTSK

KÖZ Eğitim Elektronik Gıda Ürün. San. Tic. Ltd. Şti.'ne bağlı olarak faaliyet gösteren kursun ortaklık yapısı şu şekildedir:

07-62/761-263

<i>Hissedar Adı Soyadı</i>	<i>Hisse Adedi</i>	<i>Hisse Oranı</i>
Adnan POLAT	100	%50,0
A. Kutsal KÖZ	97	%48,5
Mehmet KÖZ	1	%0,5
Rukiye KÖZ	1	%0,5
Feyza KÖZ	1	%0,5
<i>Toplam</i>	<i>200</i>	<i>%100</i>

610 I.3.30 Özel Tempo MTSK

Tempo Özel Eğitim Öğretim Tur. Nak. Ltd. Şti. adı ile faaliyet gösteren kursun hissedar yapısı aşağıdaki gibidir:

<i>Hissedar Adı Soyadı</i>	<i>Hisse Adedi</i>	<i>Hisse Oranı</i>
Ali BAYAR	10	%25
Müzeyyen YALÇIN	30	%75
<i>Toplam</i>	<i>40</i>	<i>%100</i>

I.3.31 Özel Zafer MTSK

1997 yılında kurulan Bozalp Eğitim Öğretim Hububat ve Tur. Tic. Ltd. Şti. bünyesinde faaliyet gösteren kursun ortaklık yapısı şu şekildedir:

620

<i>Hissedar Adı Soyadı</i>	<i>Hisse Adedi</i>	<i>Hisse Oranı</i>
Ramazan BOZALP	14	%35
Orhan BOZALP	13	%32,5
Kerim BOZALP	13	%32,5
<i>Toplam</i>	<i>40</i>	<i>%100</i>

I.4.Yapılan Tespitler ve Deliller

I.4.1 Yerinde İncelemelerde Elde Edilen Belgeler

1. Konya M.T.S.K. Birliği Derneğinin Tüzüğü'nün, Dernekçe Sürdürülecek Çalışma Konuları ve Biçimleri başlıklı 2. maddesi, "Sürücü kurslarının öğrencilerden aldıkları ücretlerde birlik beraberliği sağlamak için çalışmalar yapmak" şeklindedir.

630

2. Sürücü kurslarına gönderilen ve Mehmet Kaldırım (Kaldırım MTSK) Cemalettin Ceylan (42 MTSK), Kerim Bozalp (Zafer MTSK) Hasan Büyükkörük (Dilaver MTSK) imzalı bir yazıda,

“Sizlerin çok yakından bildiği gibi kurslarımızın son dönemdeki durumu içler acısıdır. Şu anki halimizden madden zararda olmasının ötesinde belki çok daha önemli olan, manevi olarak da çok büyük prestij kaybettiğimizdir.

640 Yukarıda girişini yaptığımız konuyla ilgili daha çok söylenecek, konuşulacak sözler olmasına karşılık artık zamanın bu hastalığımızı teşhis etmekten öte tedavi etmeye başlama zamanı olduğu kanaati içindeyiz. Bu inançla, daha önce 42 Sürücü Kursunda yapmış olduğumuz toplantıda beliren birlik olarak anlaşalım iradesiyle ortaya çıkan anlaşma modellerinin ortaya konulması hatta yeni model öngören arkadaşlarımızın da modellerini tekrar görüşmek ve bunlardan bünyemize en uygun olanını benimseyerek bir anlaşmaya varmak için sizlerin

650 hepinizin Beyşehir yolu üzerinde Tıp Fakültesi hastanesi karşısında bulunan Özel Ciğerci de 7.1.2006 tarihinde saat 16:30’da kesin karar ve mutlak anlaşma amacıyla hepimizi için hayırlı olacak yemekli toplantıya katılmanızı diliyoruz... Sonuç olarak sektör içindeki dayanışmamızın oluşması, maddi olarak kazanç elde edebilmek yaptığımız işe olan saygımızı yeniden kazanabilmek için bu toplantıya katılmanızı bütün kurucu arkadaşlardan özellikle rica ederiz...” ifadeleri yer almaktadır.

3. Yine Dernek tarafından üyelere gönderilen bir yazıda,

“Sayın Üyemiz.....;

İlkokul mezunlarının sürücü belgesi alabilmelerinin kesinleştiği, fiyat denetleme kurulu üyelerinin ve Milli Eğitim Müdürlüklerinin denetimlerini artırdığı şu günlerde, sürücü kurslarının yoğun istekleri doğrultusunda dernek yönetimi olarak kursları karşılaştığı veya karşılaşılabileceği bazı konuları sizlerle paylaşarak birlik beraberliğin perçinleşmesini istiyoruz.

Her sürücü kursunun ilan edilen fiyatlara mutlaka uymasını,...

660 4.Sürücü kurslarının aday temin etmek için Güvenlik, Bilgisayar, Dershane, Vakıf, Yurt gibi kurumlarla anlaşma yaparak birlik-beraberliğimize gölge düşürecek veya kursuna leke getirecek davranışlarda bulunmamalarını...

6. Bazı adaylar birden fazla sürücü kursuna kayıt yaptırarak sürücü kursu yetkilerini karşı karşıya getiriyorlar veya zan altında bırakıyorlar.

670 A. Bu durumdaki adayların isimlerini Fiyat Denetleme Kurulu üyeleri olan Mehmet Köz-Ali Yeşilyurt-Rafet Gülşen-Kerim Bozalp-Hayrettin Ceylan ve Celal Şenol’dan birine bildirerek hangi sürücü kursuna gittiğini, İl Milli Eğitim Müdürlüğünden her dönem sonu alınan onaylı listelerden bulmalarını ve gerekli araştırmanın yapılmasını isteyebilirsiniz. Yapılan araştırmada fiyat indirimini yapılmamış, evraklarını tamamlamış ve devamsızlığına göz yumulmamış ise her iki kurs yetkilisi bir araya gelerek konuyu tatlıya bağlayabilir. Konu çözülemezse bu aday sınava gireceği zaman İl Milli Eğitim Sınav Komisyonunun incelemesi esnasında size bildirildiği zaman ya her iki kurs bu adayın kaydını silerek cezalandırabilir ya da İl Milli Eğitim Müdürlüğünden araştırma yapmasını isteyebilirsiniz.” denilmektedir.

4. Derneğin 2006 Yönetim Kurulu Faaliyet Raporunda,

“2006 yılı içerisinde çeşitli tarihlerde belirli kurslarda toplantı yapılarak Konya’da sürücü kursları arasında birliğin sağlanması, dargınlıkların ortadan kalkması, fiyat

07-62/761-263

680 birliğinin sađlanmasđ için gerekli çalışmalar yapılmış olup 8.2.2006 tarihinde Kaldırım Sürücü Kursunda alınan karar doğrultusunda Yönetim Kurulumuz Olağanüstü Kongre kararı almıştır. Kongrenin 26 Mart 2006 tarihinde saat 13.00'te Sezer şenol Sürücü Kursunda yapılmasına karar verilmiştir."

5. Dernekten Sürücü kurslarına gönderilen bir yazıda aşağıdaki hususlara yer verilmiştir.:

"Sayın Sürücü Kursu Yetkilisi,

690 30 Haziran 2006 Cuma günü 01.00–01.30 arasında ilkokul mezunlarının sürücü belgesi alabilmeleri Mecliste görüşülerek kabul edilmiştir. Yasanın yürürlüğe girmesi Cumhurbaşkanının olurundan ve Resmi Gazetede yayınlanmasından sonra olacaktır...

C. Her ne surette olursa olsun (önceden ön kayıt yaptırmış veya yeni kayıt yaptıracak olsa dahi) şu an yürürlükte olan kurs ücretleri ve taksit miktarına (aylık taksit tutarı 50 YTL'den aşağı olmayacak) mutlaka uyulması gerekir.

D. Adaylara sağlık raporu aldırırken, adaydan sınav ücreti alırken, devamsızlığı önleme vs. konularda toplantılarda alınan kararlara mutlaka uyulması gerekir.

Denetim Kurulu tarafından sürekli yapılan denetimlerde sizlerin olurları ile alınan kararlara uymayan sürücü kursu tespit edilecek olursa maddi ve manevi cezai müeyyideler ile karşı karşıya kalacaktır.

700

Osman Ünal
Dernek Başkanı"

ifadelerine yer verilmiştir.

6. Özel Öğretim Kurumları Öğrenci Ücretleri Tesbit ve Tahsil Yönetmeliği'nin 5. maddesi uyarınca motorlu taşıt sürücü kurslarının öğrenci ücretleri her yıl Mayıs ayında, basın yoluyla ilan edilmektedir.

710

"Özel Alaaddin, Özel Altınekin Yavuz, Özel Barbaros, Özel Burak, Özel Büyük Konya, Özel Ceylan, Özel ağrı, Özel Dilaver, Özel Fatih Özel, Yeni Galaksi, Özel Güven MTSK'larının 625 Özel Öğretim Kurumları Kanunu gereğince 1.6.2006–31.5.2007 tarihler arasında uygulayacağı fiyat listesidir.

Sertifika Cinsi	Toplam Ders Saat Sayısı	Öğretim Dilimleri	Ders Saati Ücreti	Toplam Ücret
B	83	Birinci 4 aylık	5,84	485
		İkinci Dört aylık	6,14	510
		Üçüncü Dört aylık	6,44	535
E	112	Birinci 4 aylık	5,89	485
		İkinci Dört aylık	6,11	510
		Üçüncü Dört aylık	6,33	535

7. "Özel Meram, Özel Sipahi, Özel şafak, Özel Öz Lider, Özel Mevlana Alaaddin şubesi, Özel Renklibay, Özel Tempo, Özel Yavuz, Özel Yolcu, Özel Zafer MTSK'larının 625 Özel Öğretim Kurumları Kanunu gereğince 1.6.2006–31.5.2007 tarihler arasında uygulayacağı fiyat listesidir.

07-62/761-263

Sertifika Cinsi	Toplam Ders Saat Sayısı	Öğretim Dilimleri	Ders Saati Ücreti	Toplam Ücret
B	83	Birinci 4 aylık	5,87	488
		İkinci Dört aylık	6,18	513
		Üçüncü Dört aylık	6,48	538
E	112	Birinci 4 aylık	5,91	660
		İkinci Dört aylık	6,14	685
		Üçüncü Dört aylık	6,36	710

720

8. "Özel Etap, Özel Kaplan, Özel Kaldırım, Özel Karatay, Özel Kent, Özel Konya 42, Özel Merkez, Özel Mevlana, Özel Sezer Şenol, Özel Otoban MTSK'larının 625 Özel Öğretim Kurumları Kanunu gereğince 1.6.2006–31.5.2007 tarihleri arasında uygulayacağı fiyat listesidir.

Sertifika Cinsi	Toplam Ders Saat Sayısı	Öğretim Dilimleri	Ders Saati Ücreti	Toplam Ücret
B	83	Birinci 4 aylık	5,86	487
		İkinci Dört aylık	6,16	512
		Üçüncü Dört aylık	6,46	537
E	112	Birinci 4 aylık	5,91	662
		İkinci Dört aylık	6,13	687
		Üçüncü Dört aylık	6,35	712

9. Motorlu Taşıtlı Sürücü kurslarından verdikleri ilanlara çerçevesinde kurslarında ilan ettikleri fiyatlar alınmıştır, sürücü kurslarının bazılarının 2. dönem fiyatlarını gönderdikleri görülmüştür:

730

1. dönem fiyat ilanlarını gönderen sürücü kurslarının ilan ettikleri fiyatlar

TARAF	B sınıfı (YTL)	E Sınıfı (YTL)
Alaaddin MTSK	485	660
Dilaver MTSK	485	660
Etap MTSK	487	662
Güven MTSK	485	660
Karatay MTSK	485	660
Kaldırım MTSK	485	660
Kaplan MTSK	485	660
Konya 42 MTSK	487	662
Konya Fatih MTSK	485	660
Konya Karatay Otoban MTSK	485	660
Konya Merkez MTSK	487	662
Konya Öz Çağrı MTSK	485	660
Konya Öz Lider MTSK	485	660
Konya Şafak MTSK	488	663

07-62/761-263

Renklibay MTSK	488	663
Selçuklu MTSK	485	660
Sipahi MTSK	485	660
Galaksi MTSK	485	660
Mevlana MTSK	485	660
Konya Ceylan MTSK	485	660
Sezer Şenol MTSK	487	662

2. Dönem fiyat ilanlarını gönderen sürücü kurslarının ilan ettikleri ücretler

TARAF	B sınıfı (YTL)	E Sınıfı (YTL)
Altınekin Yavuz MTSK	510	685
Büyük Konya MTSK	510	685
Şems MTSK	510	685
Konya Burak MTSK	510	685
Konya Kent MTSK	512	687
Konya Zafer MTSK	510	685
Meram Motorlu MTSK	513	688
Tempo MTSK	510	685
Yolcu MTSK	510	685
Barbaros MTSK	510	685
Konya Yavuz MTSK	510	685

I.5 İfade Tutanakları

I.5.1 M.E.B. Yetkilileriyle Yapılan Görüşmeler

- 740 1. Raportörlerin Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü Özel Öğretim Şube Müdürüyle yaptıkları görüşmede, anılan yetkili bu göreve geldiğinde Kurumumuzun yine Konya'daki Sürücü kursları hakkında bir inceleme başlattığını, o dönemde derneğin yeni kurulduğunu ve kurslar arasındaki yıkıcı rekabeti önlemek için bazı kararlar aldığını belirtmiştir. Kendilerinin de sürücü kurslarının kalitesinin artması için bu konuda kurslara yardımcı olduklarını ifade etmiştir. Sürücü kurslarının insan hayatını en çok etkileyen ve Türkiye'de çok sayıda can ve mal kaybına neden olan trafik konusunda sürücü adaylarına eğitim verdiğini belirtep, Türkiye'de ve özel olarak Konya ilinde de sürücü kurslarının yeterli eğitim verdiğini söylemenin mümkün olmadığını belirtmiştir. Bu konuda tek suçun kurslara ait olmadığını ve sürücü adaylarının da kolaycılığa kaçtığını, kursların daha ucuza kayıt yapabilmek için kaliteden taviz verdiklerini, bunun yanında vatandaşın da kurslara ucuza kaydolmak için trafik ve direksiyon eğitimlerinden vazgeçtiklerini belirtmiştir. Kendisinin göreve geldiğinde ve daha sonra defalarca sürücü kurslarını toplayıp kaliteden taviz vermemeleri konusunda uyardığını, çünkü bu kursların yetiştirdiği insanların daha sonra trafiğe çıktıklarını ve eğer iyi yetiştirilmezlerse çok sayıda kazaya sebebiyet verdiklerini ifade etmiştir.

750

Yapılan görüşmede yetkili, sürücü kurslarının İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri tarafından ayda bir denetlendiklerini, bu denetimler sonucu kurallara aykırı

760 davranan kurslar olursa uyarıldıklarını ve bu davranışları devam ederse geçici bir süre kapatma cezası verildiğini söylemiştir. Milli Eğitim Müdürlükleri tarafından yapılan denetimlerde fiyat denetimi de yapıldığını, kursun her yıl Mayıs ayı sonunda ilan ettiği ücret tarifesinden fazla bir ücret talep edip etmediğinin kontrol edildiğini, bu tarifeden fazla ücret talep ederse çeşitli cezai müeyyideler uygulandığını ifade etmiştir. Kursların belirlenen ücret tarifesinin altındaki bir miktarla kayıt yapmasının ise incelenmediğini, her kursun kendi maliyet yapısına göre kendi ücretini belirlemesi gerektiğini belirtmiştir. Ancak kendilerinin kurslarla yaptığı çeşitli görüşmelerde kaliteden taviz verilmemesi gerektiği, bu durumu göz önüne alarak fiyatlarını belirlemek durumunda olduklarını kurslara bildirdiklerini ifade etmiştir.

Milli Eğitim Müdürlüğü'nün sürücü kurslarının belirlediği ücretlere kesinlikle herhangi bir müdahalesinin olmadığı ve bu yönde dernekten gelen talepleri ise fiyat belirleme işinin Milli Eğitim Müdürlüğü'nün değil kursların işi olduğunu söyleyerek reddettiklerini belirtmiştir.

2. Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü Motorlu Taşıtlar Sürücü Kursları Şube Müdiresiyle yapılan görüşmede, sürücü kurslarının ücret ilanlarını her yıl Mayıs ayı sonuna kadar ilan etmek zorunda oldukları ve 780 Mayıs ayından önce de ilan vermenin mümkün olduğu belirtilmiştir. Sürücü kurslarının verdikleri ilanlarda dörder aylık dilimler halinde hangi fiyatları uygulayacaklarını, peşin ödemelerde ne oranda indirim yapacaklarını ve yapılacak indirimlerdeki kıstaslarını belirtmeleri gerektiği ifade edilmiştir. Buradaki fiyatların maksimum fiyat olarak anlaşılması gerektiği, yani kursların ilan ettikleri ücretlerin altına inmelerinin serbest olduğu ancak üstüne çıkma gibi bir imkânlarının olmadığı belirtilmiştir. Yapılan denetimler sonucu ilan edilen fiyatların üzerinde kursiyer kaydı yapan kurs tespit edilirse hakkında soruşturma açılabileceği ifade edilmiştir. Özel öğretim kurumlarının ücretlerini kendileri belirleyip ilan ettikleri, toplu bir şekilde ücret belirlemek gibi bir haklarının bulunmadığı belirtilmiştir. Sürücü kurslarının da Özel Öğretim Kanununa tabi olarak faaliyet gösterdiklerinden ücret artışlarını toplu olarak değil kendi kurslarının özelliklerini dikkate alarak gerçekleştirmek zorunda oldukları ifade edilmiştir.

Yapılan görüşmede sürücü kurslarının yönetmeliklerde yer verilen eğitimleri gereği gibi yerine getirirlerse ücretleri çok aşağılara çekemeyecekleri, ancak uygulamada yeterli eğitim verilemediğinden dolayı kursiyerlerin verilmesi gereken asgari trafik eğitimini almadan ehliyet sahibi oldukları belirtilmiştir. Kursiyerlerin iyi eğitim veren kursları tercih etmeleri durumunda ücretlerin ilan edilenden çok fazla aşağı inmesi gerekmeyeceği ifade edilmiştir.

I.5.2 Dernek ve M.T.S.K Yetkilileri ile Yapılan Görüşmeler

1. Raportörlerce Konya MTSK Birliği Derneği Başkan Vekili ve Yönetim Kurulu üyesiyle yapılan görüşmede, Derneğin 4 yıllık bir geçmişe sahip olduğu, kuruluş

amacının bireysel eğitimin çok önemli olduğu sürücü kursları sektöründeki eğitim kalitesini yükseltmek, tabi olunan mevzuatı geliştirmek suretiyle Dernek tüzüğü çerçevesinde faaliyet göstermek ve resmi ve özel yetkili merciler karşısında sürücü kurslarını temsil ederek menfaatlerini korumak olduğu ifade edilmiştir.

810

Derneğin Dernekler Kanunu'na göre faaliyetlerini yürüttüğü ve hâlihazırda 51 üyesinin olduğu belirtilmiş ve Derneğe katılmayan 4 adet sürücü kursu bulunduğu ifade edilmiştir.

Yapılan görüşmede sürücü kursları arasında fiyat konusunda etkin bir rekabet bulunduğu, sürücü kurslarının uygulayacakları fiyatları kendilerinin belirlediği, ancak maliyetlerin benzer olduğu için sürücü kursları arasındaki fiyat farklarının da en fazla 50–100 YTL kadar olduğu, bununla beraber bazı sürücü kurslarının daha fazla fiyat kırdığı duyumu alındığı belirtilmiştir. Sektördeki düzenlemelere bağlı olarak sürücü kurslarının her yıl Mayıs ayında yerel basında ve internette ilan ettikleri ve uygulayacakları fiyatları İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri kanalıyla İl Milli Eğitim Müdürlüklerine bildirdikleri, söz konusu bildirimlerin 4'er aylık periyodlar olarak 3 farklı fiyat şeklinde yapıldığı, bu fiyatların üzerine çıkılmasının mümkün olmadığı, ancak daha düşük bir fiyattan hizmet sunulabildiği, Milli Eğitim Bakanlığı yetkilileri tarafından standart denetimlerin yanı sıra söz konusu fiyatların üzerine çıkılıp çıkmadığı hususunun da denetlendiği ve söz konusu denetimlerin aylık ve yıllık denetim şeklinde gerçekleştiği ifade edilmiştir.

820

2. (.....) şirket ortağı ve müdürü Raportörler ile yaptığı görüşmede; kendilerinin (.....) Limited Şirketi bünyesinde (.....) ile birlikte 1999 yılından beri faaliyet gösterdiklerini, kursun yıllık ortalama (....) civarında kursiyer kaydına sahip olduğunu ifade etmiştir.

830

Kurs ücretlerinin her yıl Mayıs ayında yerel gazetede ilan edildiği ve bu sene için B grubu ehliyetlerde 485 YTL, E sınıfı için 660 YTL ücret belirlendiği, ancak bu fiyatların taksitli fiyatlar olup peşin ödemede B grubu için 400 YTL ye kadar, E gurubu için 500 YTL ye düşüldüğü belirtilmiştir.

Önceki tarihlerde sürücü kursları arasında aşırı rekabet olduğundan 150–200 YTL ye kayıt yapılabildiği, bu fiyatlarla ise kursiyerlere yeterli hizmeti verilemediği ve kursların kalitesinin bir hayli düştüğü ifade edilmiştir. Ancak sene başında Derneğin bir karar alarak bütün sürücü kurslarının ilan ettikleri ücretlere uymalarını istediği ve kursların ilan edilen fiyatlara uymalarını sağlamak için fiyat denetleme kurulu kurulduğunu, bu kurulda farklı zamanlarda farklı kişiler görev aldığını ve seçimle işbaşına geldiklerini, fiyat denetleme kurulunun denetleme şeklinin müşteri göndererek fiyat sorma şeklinde olduğu belirtilmiştir. Daha önceki yıllarda sürücü kurslarına senet imzalatılarak ilan edilen ücretlerde birlik sağlanmak istendiği ancak bu sene böyle bir uygulamaya gidilmediği, ilan edilen fiyatlara uymayan sürücü kurslarını Milli Eğitim Müdürlüğü'ne ve Emniyet'e şikâyet ederek denetlenmeleri sağlandığı, gerekirse para cezası verildiği ifade edilmiştir. Yapılan görüşmede kurs yetkilisi ayrıca Derneğin aldığı kararın her kursun ilan ettiği fiyata uyması ve bu fiyatın altında ya da üstünde kayıt

840

850

yapılmaması yönünde olduğu, ancak bunun bir fiyat birliği değil ilan edilen fiyatlara uyma kararı olduğu şeklinde görüşlerini ifade etmiştir.

3. Özel Öz Çağrı MTSK şirket ortağı ve müdürü ile yapılan görüşmede kendilerinin 2002 yılında sürücü kursunu devraldıkları ve sürücü kursları derneğine üye oldukları ifade edilmiştir.

860 Yapılan görüşmede fiyatların her yıl Mayıs ayı sonunda ilan edildiği, ancak ilan edilen fiyatlarda peşin ödemeler için müşterinin kişisel durumunu göz önünde bulundurarak %(....)'a varan indirimler yapıldığı, taksitli ödemelerde ise ortalama (...-...) aylık vadeler uygulandığı ve ücretin tamamı ödenmediği sürece müşteriye sertifikası verilmediği belirtilmiştir.

870 Kurs yetkilisi Mayıs ayında düzenlenen Dernek toplantısında fiyat birliği uygulama kararı alındığını, ancak bazı kursların düşük fiyatla kayıt yapması nedeniyle bu karar çok fazla uygulanmadığını belirtmiştir. Konya il merkezinde yaklaşık 35 tane sürücü kursu olduğundan dolayı böyle bir fiyat birliğinin uygulanmasının mümkün olmadığı, yerel basına bazı sürücü kurslarıyla birlikte ilan verilmesinin sebebi malîyet düşüşü sağlaması olduğu, ayrıca il merkezindeki bazı kursların daha düşük fiyatlarla ilan verdiklerinin de bilindiği şeklinde görüşlerini ifade etmiştir.

880 **4. Raportörlerce Konya Zafer MTSK müdürü ile yapılan görüşmede şirketin 1997'den beri faaliyet gösterdiği ve Zafer sürücü kursu olarak yılda (...-...) öğrencilerinin olduğu ifade edilmiştir. Geçtiğimiz yıllarda sürücü kurslarının birçok sorunları olduğundan sürücü kursları olarak mesleki konularda fikir alışverişinde bulunmak, aradaki dargınlıklara son vermek ve Milli Eğitim'le sağlıklı ilişkiler kurmak için 2006 yılında Derneğe yeniden üye oldukları belirtilmiştir. Son yıllarda sürücü kursları ekonomik olarak oldukça yıprandığından ekonomik darboğazda olan kurumların kendilerini toparlamaları gerektiği görüşlerine yer verilmiştir. Bu yıl Mayıs ayında her sürücü kursu kendisini ekonomik olarak kurtaracak bir fiyatı belirlediği ve gazetelerde ilan ettiği, fiyat ilanı öncesi kurslar arasında ikili görüşmeler olmuş olabileceği, Kendi kurslarının da verdikleri ilana uygun olarak, B tipi ehliyet için 485 YTL, E tipi ehliyet için 660 YTL ücret belirledikleri belirtilmiş ve kendileri için fiyatta peşin veya vadeli fark etmediği ama zaman zaman peşin B tipi ehliyet için (....) YTL'ye de verildiği ifade edilmiştir.**

890 Yapılan görüşmede kurs yetkilisi, Dernek bünyesinde bir denetleme kurulunun bulunduğunu ve kendisinin de bu kurulun üyesi olduğunu ancak bu oluşumun fiyatı denetlemek için değil, kursiyerlerin sürücü kurslarında karşılaştıkları sorunları çözmek, sürücü kurslarında olabilecek gayri nizami uygulamaları önlemek, sürücü kursları arasında koordinasyonu sağlamak, kursları öncelikle kendi aralarında kurallara uygunluğunu denetleyerek, tüm sürücü kurslarının bu tür olaylardan zarar görmesini önlemek için kurulduğunu iddia etmiştir

900 5. Özel Konya Öz Lider MTSK şirketi sahibi Rafet GÜLŞEN ile yapılan görüşmede kendilerinin Konya'da 2003 yılından beri faaliyet gösterdikleri, kendisinin Derneğin kurulmasında öncülük yaptığı ve 2006 yılı mart ayına kadar başkanlık görevini sürdürdüğü ifade edilmiştir. Derneğin kurulma amacının sürücü kurslarında eğitim kalitesini ve güvenliğini artırmak, ayrıca kamu kurumları karşısında seslerini toplu bir şekilde duyurma isteği olduğu, müşteriye karşı olumsuz davranışlarda bulunanların şikâyet edildiği takdirde dernek tarafından uyarıldığı ve bu durumu düzeltmesi sağlandığı belirtilmiştir.

910 Sürücü kursları olarak ehliyet kurs ücretlerini her yıl mayıs ayında ilan etmek zorunda oldukları, ancak bu ücretler kesin rakamlar olmadığı ve daha ucuza kayıt yapılabildiği ifade edilmiş ve fiyatlara ilişkin diğer kurslarla herhangi bir birliktelik içinde olmadıkları aksine çok fazla rekabet olduğundan (.....-.....) ücretle kayıt yapıldığı belirtilmiştir.

6. 11.8.2006 tarihinde Özel Sezer Şenol MTSK şirketi sahibi ile yapılan görüşmede kendilerinin yaklaşık 17 yıldır sürücü kursu işlettikleri, kurslarının geçen yılki öğrenci sayısı (....) kişi civarında olduğu, bu sene ise yılsonunda (...) kişinin kayıt yaptırmasının beklendiği belirtilmiştir.

920 Kurs sahibi, eşi Celal ŞENOL'un 2003 yılının Ağustos ayında dernek başkanı olduğunu ancak 2004 yılı başında çeşitli kamu kurumları ile yaşadığı sorunlar nedeniyle başkanlıktan ayrıldığını, bu yıllarda bir fiyat tespit komisyonu kurulduğunu ancak hiç toplanmadığını ve faaliyete geçemediğini ifade etmiştir. Dernek içinde bazı kursların karşı çıkması sebebiyle birlik sağlanamadığı için bu komisyon bir işe yaramadığı belirtilmiştir.

Mart ayında yapılan seçimle yeni yönetimin seçildiği ve işbaşı yaptığı, bu sene fiyat denetim komisyonu gibi oluşumların kurulmadığı, fiyatlarını mayıs ayı sonunda Milli Eğitim Müdürlüğüne bildirdikleri ifade edilmiştir.

930 Kurs yetkilisi reklâm yapması yasak olan bir sektörde çalıştıklarını ve çok kısıtlı imkânlarla faaliyet gösterdiklerini, reklâm yapamayan ve kalitesini halka duyuramayan kursların rekabet etmesinin mümkün olmadığını, eğitimde rekabetin fiyatlarla değil kaliteyle olduğunu belirtmiş ve bazı kursların çok ucuza ehliyet verdiklerini, ancak bunun eğitimde kalitenin azalmasıyla mümkün olabileceğini, kendi hesaplarına göre bir öğrencinin maliyetinin (....) YTL olduğunu ancak şu an fiilen uygulanan kurs ücretlerinin (...) YTL civarında olduğu göz önüne alındığında maliyetleri bile karşılayamadığı şeklinde görüşlerini ifade etmiştir.

940 7. 21.9.2006 tarihinde Etap MTSK şirket ortağı ve müdürü ile yapılan görüşmede aile şirketi olarak bu piyasada 1989'dan beri faaliyet gösterdikleri ifade edilmiş ve 2006 yılı için (.....-.....) öğrenci bekledikleri belirtilmiştir.

Sürücü kurslarının maliyetlerinin öğrenci kapasitesi, işyeri kirası, araç ekipmanı gibi konulara göre farklılıklar gösterdiği, örneğin sürücü kurslarının işyeri kiralari 600 YTL'den 2000 YTL'ye kadar, bir kursun aylık giderinin ise 6.000 YTL'den 12.500 YTL'ye kadar çıktığı belirtilmiştir. 2006 yılı için B tipi ehliyet sürücü kursu için 485 YTL olarak, E tipi için 660 YTL olarak ilan edildiği ancak peşin ödemelerde B tipi sürücü belgelerinde (...) YTL'ye kadar indirim yapıldığı ifade edilmiştir. Kurs yetkilisi, Konya'da fiyat birliği oluşturulmadığını ve fiyat denetleme kurulu gibi oluşumlara da gidilmediğini belirtmiştir.

950

I.6 SAVUNMALAR

Hakkında soruşturma açılan Dernek ve MTSK.lar ortak savunmalar yapmışlardır.

Gönderilen ortak savunmalarda, sürücü kurslarının birleşerek ücret belirlemedikleri, sürücü kursları olarak Konya ilinde faaliyet gösteren sürücü kursları piyasasında uygulanmakta olan fiyatlar dışında bir fiyat uygulamadıkları, fiyatların 625 sayılı Kanun'un 31. maddesi emrinde belirlenen yasal fiyatlar olup, sürücü kurslarının MEB'in kanun emriyle tebliğ ettiği fiyat listelerini uygulamalarının yasal bir zorunluluk olduğu, uygulama dışına çıkılması halinde 4054 sayılı Kanun'un ihlalinin söz konusu olabileceği belirtilmiştir.

960

Savunmalarda soruşturma kararı usulüne uygun bir şekilde alınmadığı, hakkında soruşturma yürütülen kurumların nam ve unvanları açık bir şekilde belirtilmediği iddia edilmiştir.

Danıştay 8. Dairesinin 1992/3042 Esas No ve 1993/3670 Karar No ile aldığı karar ortada iken sürücü kurslarının ilan edilen fiyatlardan daha düşük fiyatla kayıt yapması mümkün olmadığı ifade edilmiştir.

970

Hakkında soruşturma yürütülen sürücü kursları tarafından gönderilen savunmalarda rekabeti önleyici olduğu iddia edilen karar ve anlaşmaların hiçbirinde kurslarının katıldığına dair delil bulunmadığı, bu yönüyle soruşturma eksik incelemeye dayandığı, diğer sürücü kurslarının bir takım söz ve davranışları veya ticari stratejileri kendilerini bağlamadığı iddia edilmiş, çok cüzi karlarla ayakta kalan sürücü kurslarının, zarara uğramak pahasına ilan edilen ücretlerin altında bir fiyatla kayıt yapmaya zorlanmasının 4054 sayılı Kanun'un ne lafzına ne de amaçsal yorumuna uygun olmadığı ifade edilmiştir.

980

Gönderilen savunmalarda Rekabet Kurulu'nun sürücü kursları hakkındaki daha önceki kararları göz önüne alındığında en düşük ücreti tavsiye etmenin hukuka aykırılık teşkil etmediği ve kamu yararına olduğu iddia edilmiş ve benzer konulardaki daha önceki Kurul kararlarına yer verilmiştir.

Sürücü kursları tarafından gayri yasal hiçbir anlaşma ve uyumlu eylem gösterilmediği, 625 sayılı Kanun'un 31. maddesi uyarınca, fiyat tespit, tayin, ilan ve tahsilinin hangi esaslara göre yapılacağını düzenlemek amacıyla *Özel Öğretim Kurumları Öğrenci Ücretleri Tespit ve Tahsil Yönetmeliği* çıkarıldığı,

990 sürücü kurslarının da bu yönetmelik kapsamında olduğu, Yönetmeliğin 5. maddesi uyarınca tespit edilen fiyatların her yıl mayıs ayında basın yoluyla ilan edilmesinin öngörüldüğü, fiyat belirleme konusunda serbest irade olmamakla birlikte Bakanlıkça belirlenmiş olan ve uyulması zorunlu düzenlemeler çerçevesinde hareket etme zorunluluğuna uyulduğu, bununla beraber yerel gazetelere verilen ilanlarda birlikte hareket etmenin sebebinin ilan ücretlerinin maliyetini düşürmek olduğu ifade edilmiştir.

1000 Ayrıca, MEB fiyat belirlerken, giderlerdeki artışı ve DİE'ye göre her yılın nisan enflasyon oranına göre o ildeki TÜFE oranlarını baz alarak tespit ve ilan etmekte olduğu, bu uygulamayla eğitim hizmeti veren kursların tüccar zihniyetiyle hareket edilmesinin önlendiği, trafik terörüne karşı yerinde bir önlem alındığı, eğitim için maliyet hesabı yaparak rekabetin eğitim kalitesini düşürmesinin önüne geçmeyi amaçladığı, Konya'da faaliyet gösteren sürücü kurslarının maliyet hesapları sebebiyle benzer bir yapı sergilediği, hiçbir şekilde sürücü kurslarının tek fiyat konusunda zorlanmasının söz konusu olmadığı iddia edilmiştir.

Zaman zaman ilan edilen ücretin altında da ücret uygulandığı ifade edilmekte ve B sınıfı sürücü belgesi için kesilen farklı ödeme belgeleri sunulmaktadır.

1010 Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü'nün 23.5.1997 tarih ve 54539 sayılı genelgesinin ücretlerin tespit ve tahsili başlıklı yazısının 9. maddesinde Büyükşehir statüsündeki illerde ilçeler esas alınacak, ancak merkez ilçeler arasında büyük farklılık bulunmayacaktır denilmektedir.

Konya Motorlu Taşıt Sürücü Kursları Birliği Derneğince gönderilen savunmada, ortak savunmalardaki iddialar tekrarlanmış ve sürücü kurslarının Dernek kurmalarındaki amacın MEB ilgili kanun ve yönetmeliklerle ulaşılmak istenen amaçla birebir örtüşmekte olduğu, derneğin kelime anlamı itibarıyla ticari olamayan bir amaca ulaşmak için kurulan bir tüzel kişilik olduğu., iddiaya konu fiyatların, sürücü kurslarının üzerine kâr marjı koyarak belirledikleri fiyatlar olduğu iddia edilmiştir.

1020 **I.7 DEĞERLENDİRME**

1030 Soruşturma konusunu Konya ilinde faaliyet gösteren sürücü kurslarının kurdukları dernek vasıtasıyla sürücü kurs ücretlerini birlikte belirleyerek Rekabet Kanunu'nun 4. maddesinin ihlal edilip edilmediğinin tespiti oluşturmaktadır. Söz konusu uygulamalar özellikle Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yasaklanan eylemlerdendir. Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasında "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır." hükmü yer almakta ve (a) bendinde ise "Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi" yasaklanmaktadır.

I.7.1. İlgili Mevzuat Uyarınca Motorlu Taşıt Sürücü Kurslarının Fiyat İlanı

1040 Motorlu Taşıt Sürücü Kursları 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu kapsamında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından denetlenmektedir. Bu Kanun'un 13. maddesi, özel öğretim kurumlarının ücretlerinin her yıl Mayıs ayında ilan edileceğini, ücretlerin hangi esaslara göre tespit, tayin ve ilan edileceğinin yönetmelikle belirleneceğini öngörmektedir. 4.6.1988 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Özel Öğretim Kurumları Öğrenci Ücretleri Tespit ve Tahsil Yönetmeliğinde Özel Öğretim kurumlarında öğrenci ücretlerinin her yıl Mayıs ayında, kurum tarafından tespit ve basın yoluyla ilan edileceği, süresi içinde ücret ilanı yapmayan kurumların bir önceki yılın ücretini alacakları, ilan edilmeden öğrenciden ücret alınamayacağı düzenlenmiştir.

1050 İfade tutanaklarında da yer aldığı üzere, gerek Milli Eğitim Bakanlığı yetkilileriyle yapılan görüşmelerde, gerekse sürücü kursları sahipleriyle yapılan görüşmelerde sürücü kurslarının Mayıs ayında dörder aylık dönemler halinde ilan ettikleri ücretlerin tavan ücretler olduğu, bu fiyatların üzerine çıkılmasının mümkün olmadığı ancak altına inilmesinin mümkün olduğu ifade edilmiştir.

Nitekim, Milli Eğitim Bakanlığı yetkilileri sürücü kurslarında yaptıkları rutin denetimlerde kursların işleyişleriyle ilgili denetimlerin yanı sıra, ilan edilen fiyatların üzerine çıkılıp çıkılmadığını da denetlemektedir.

I.7.2. Kurulun Konya Sürücü Kursları Hakkında Almış Olduğu 3.3.2004 ve 04-18/154-36 sayılı Kararı

1060 3.3.2004 tarih ve 04-18/154-36 sayılı Rekabet Kurulu kararında, Konya ilinde faaliyet gösteren sürücü kurslarının birlikte kurdukları Dernek aracılığıyla sürücü kursu ücretlerini birlikte belirleyerek 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal ettikleri iddiası üzerine açılan önaraştırma sonucu teşebbüslerin aralarında anlaşarak fiyatları belirledikleri ancak fiyat tespiti eyleminde, Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün organize ve teşvik edici katkısı bulunduğu ve ayrıca sürücü kurslarının ilan ettikleri fiyatlara bağlı kalmayarak adaylara değişik indirimler ve vadeli ödeme imkânı sağladıkları ve bu nedenle yapılan fiyat anlaşmasının piyasada etkisinin oluşmadığı göz önünde bulundurularak soruşturma açılmamasına karar verilmiştir. Rekabet Kanunu'nun 9. maddesinin 1070 üçüncü fıkrası uyarınca taraflara ihlale ne şekilde son vereceklerine dair yazı yazılmış olup aynı yazı kurulan derneğe de gönderilmiştir. Ayrıca Milli Eğitim Bakanlığı'nın da motorlu taşıt sürücü kursu faaliyetinde bulunan teşebbüslerin uygulayacakları kurs ücretlerinin belirlenmesine yönelik olarak, İl Milli Eğitim Müdürlükleri tarafından, üyeleri arasında müdürlük yetkilileri ile sürücü kursu temsilcilerinin bulunduğu ücret tespit ve denetim komisyonları oluşturulması şeklindeki ülke genelinde olası uygulamaların, 4054 sayılı Kanun ile korunmaya çalışılan genel ekonomik yararlarla bağdaşmayacağı ve teşebbüsler arasındaki rekabet ihlallerini kolaylaştırıcı etkiler doğmasına sebep olacağı yönünde, 4054

07-62/761-263

1080 sayılı Kanun'un 27. maddesinin (g) bendi kapsamında bilgilendirilmesine karar verilmiştir.

Dolayısıyla, Konya Motorlu Taşıt Sürücü Kursları Birliği Derneği ve Konya'da faaliyet gösteren sürücü kursları aralarında anlaşarak fiyat belirlemelerinin Kanuna aykırılığı konusunda Rekabet Kurulu tarafından daha önce de uyarılmışlardır.

I.7.3. Sürücü Kurslarının Bir Araya Geldiği Derneğin Yeniden Faaliyete Geçmesi Ve Toplantılar Yapılması

1090 Soruşturma kapsamında elde edilen deliller incelendiğinde 1.4.1.2 no'lu tespitte yer aldığı üzere, Kaldırım, Ceylan, Zafer, Dilaver sürücü kurslarının öncülüğünde 2006 yılı başında sürücü kurslarına birer yazı gönderilerek tekrar anlaşma zemini aranacağı ifade edilmiştir.

1100 Söz konusu yazıda, son dönemde sürücü kurslarının durumunun içler acısı olduğu, maddi zararın ötesinde manevi zararın da görülmeye başlandığı, artık hastalığı teşhisten ziyade tedaviye başlama zamanı olduğu kanaatinde olduklarını ifade etmişlerdir. Ayrıca "...daha önce 42 sürücü kursunda yapılan birlik olarak anlaşalım iradesiyle ortaya çıkan anlaşma modellerinin ortaya konulması hatta yeni model öngören arkadaşlarımızın da modellerini tekrar görüşmek ve bunlardan bünyemize en uygun olanını benimseyerek bir anlaşmaya varmak için sizlerin hepinizi Beyşehir yolu üzerinde Tıp Fakültesi hastanesi karşısında bulunan Özel Ciğerci de 7.1.2006 tarihinde saat 16:30'da kesin karar ve mutlak anlaşma amacıyla hepimizi için hayırlı olacak yemekli toplantıya katılmanızı diliyoruz..." ifadelerine yer verilerek üyeler toplantıya davet edilmiştir.

1110 Konya Motorlu Taşıtlar Sürücü Kursları Birliği Derneği, Konya'daki sürücü kurslarının hemen hepsinin üye olduğu bir teşebbüs birliğidir.

Dernek'in daha sonra da çeşitli toplantılar düzenlediği ifade tutanaklarından anlaşılmaktadır. 1.5.2.3 sıra sayılı ifade tutanağında yer alan "...Mayıs ayında düzenlenen Dernek toplantısında fiyat birliği uygulama kararı alındı. Ancak bazı kursların düşük fiyatla kayıt yapması nedeniyle bu karar çok fazla uygulanamamıştır" ifadesi de bu durumun açık bir kanıtıdır.

I.7.4. Teşebbüsler Arasında Bir Anlaşmanın Varlığı

1120 Rekabet hukuku açısından bir anlaşmadan söz etmek için taraflar arasında imzalanmış ve bağlayıcı olan bir metnin olup olmaması önemli değildir. Türk rekabet hukuku çerçevesinde anlaşma Borçlar Hukukundaki sözleşme kavramından daha geniş bir kavram olarak değerlendirilmekte ve bu nedenle yazılı veya başka türlü bir şekil şartına bağlı olması gerekmemektedir. Ayrıca,

taraflar arasında bağlayıcı olmayan “centilmenlik anlaşmaları” dahi rekabet hukuku kapsamında anlaşma olarak değerlendirilebilmektedir.

1130 Üyelerini MTSK’ların oluşturduğu, bir teşebbüs birliği niteliğindeki Derneğin amacı, Dernek Tüzüğü’nün 2. maddesinde, “... sürücü kursları arasındaki dayanışmayı sağlamak, haksız rekabeti önlemek, ilan edilen fiyatlar dışında aday kaydının önlenmesi...” olarak tanımlanmıştır. Yine Tüzüğü’nün 2. maddesinde, Dernekçe Sürdürülecek Çalışma Konuları ve Biçimlerinden biri olarak (b) bendinde “sürücü kurslarının öğrencilerden aldıkları ücretlerde birlik ve beraberliği sağlamak için çalışmalar yapmak” hükmü yer almaktadır. Bu ifadelerle, derneğin işleyişini düzenleyen Dernek Tüzüğü’nde, derneğin amacının ve çalışma konularından birinin de, öğrenci ücretlerinde ilan edilen fiyatlar dışına çıkılmaması, öğrenci ücretlerinde birlik-beraberliğin sağlanması ve fiyat rekabetinin önlenmesinin amaçlandığı görülmektedir.

1140 Diğer taraftan, 1.4.1.2 sıra sayılı tespitte yer alan “...daha önce 42 Sürücü Kursunda yapmış olduğumuz toplantıda beliren birlik olarak anlaşalım iradesiyle ortaya çıkan anlaşma modellerinin ortaya konulması...” ifadesi teşebbüslerin aralarında anlaşmak için ortak bir iradeye sahip olduğunu göstermesi bakımından önem taşımaktadır. 1.5.2.3 sıra sayılı ifade tutanağında yer alan “Dernek toplantısında fiyat birliği uygulama kararı alındı” ve 1.4.1.5 sıra sayılı tespitte yer verilen Dernek yazısında geçen “sizlerin olurları ile alınan kararlara” ifadelerinin ise teşebbüsler arasında yapılan bir anlaşmanın varlığına ilişkin yeterli delil olduğu kanaatine varılmıştır.

1150 Dernek Tüzüğü’ndeki hükümler, yerinde incelemeler sırasında elde edilen belgeler ve sürücü kursu yetkililerinin ifadeleri doğrultusunda; teşebbüslerin 2006 yılı başından itibaren zaman zaman bir araya geldikleri ve kurs ücretlerine ilişkin anlaşmaya vardıkları anlaşılmaktadır.

1.7.5. Dernekten Gönderilen Dokümanlarda Fiyatlarda İndirim Yapılmamasının İstenmesi

1160 1.4.1.3 sıra sayılı tespitte yer verilen ve Dernek tarafından üyelere gönderilen yazıda “her sürücü kursunun ilan edilen fiyatlara mutlaka uyması” istenmiş, ayrıca 1.4.1.4 sıra sayılı tespitte yer verilen 2006 Yönetim Kurulu Faaliyet Raporunda “2006 yılı içerisinde belirli kurslarda toplantı yapılarak; ...sürücü kursları arasında birliğin sağlanması, ...fiyat birliğinin sağlanması için gerekli çalışmalar yapılmış olup...” ifadelerine yer verilerek ilan edilen fiyatların uygulanmasına yönelik çalışmaların başlatıldığı belirtilmiştir.

1.4.1.5 sıra sayılı tespitte yer alan, Dernek’ten sürücü kurslarına gönderilen bir yazıda, 30 Haziran tarihinde ilkökul mezunlarının ehliyet alabilmelerine imkan sağlayan Kanun’un Meclis’te kabul edildiği hatırlatılıp her ne surette olursa olsun (önceden ön kayıt yaptırmış veya yeni kayıt yaptıracak olsa dahi) şu an

07-62/761-263

1170 yürürlükte olan kurs ücretleri ve taksit miktarına (aylık taksit tutarı 50 YTL'den aşağı olmayacak) mutlaka uyulması gerektiği ifade edilmiştir.

Bu yazışmadan da Konya'da faaliyet sürücü kurslarının aralarında fiyat anlaşması yaptıklarını ve bu fiyat anlaşmasını korumaya çalıştıkları görülmektedir.

I.7.6. Derneğin Fiyat Denetim Faaliyetleri

1180 Sürücü kursu yetkilileri ile yapılan görüşmelerde elde edilen bilgilere göre Dernek ilan edilen fiyatlara uyulmasını sağlamak için bir fiyat denetleme kurulu kurmuştur. 1.5.2.2 sıra sayılı ifade tutanağında belirtildiği üzere fiyat denetleme kurulunun Dernek üyelerini denetleme şekli, müşteri göndererek fiyat öğrenmedir. Yapılan denetimlerde düşük ücretle kayıt yapan kurs tespit edilirse bu kurs Milli Eğitim Müdürlüğü'ne ve Emniyet Müdürlüğü'ne şikâyet edilerek denetlenmesi sağlanmaktadır.

1.4.1.3 sıra sayılı tespitte yer verilen Dernek yazısında da fiyat denetleme kurulunun varlığına ve üyelerine ilişkin aşağıdaki ifadelerle rastlanmıştır:

1190 "...Bu durumdaki adayların isimlerini Fiyat Denetleme Kurulu üyeleri olan Mehmet Köz-Ali Yeşilyurt-Rafet Gülşen-Kerim Bozalp-Hayrettin Ceylan ve Celal Şenol'dan birine bildirerek hangi sürücü kursuna gittiğini, İl Milli Eğitim Müdürlüğünden her dönem sonu alınan onaylı listelerden bulmalarını ve gerekli araştırmanın yapılmasını isteyebilirsiniz. Yapılan araştırmada fiyat indirimi yapılmamış... ise her iki kurs yetkilisi bir araya gelerek konuyu tatlıya bağlayabilir."

1200 1.4.1.5 sıra sayılı tespitte yer verilen Dernek yazısında ise "Denetim Kurulu tarafından sürekli yapılan denetimlerde sizlerin olurları ile alınan kararlara uymayan sürücü kursu tespit edilecek olursa maddi ve manevi cezai müeyyideler ile karşı karşıya kalacaktır" ifadelerine yer verilmiştir.

Yukarıdaki ifadelerden de anlaşılacağı üzere Dernek, üyelerin ilan edilen ücretlere uymalarını sağlamak için fiyat denetleme kurulu oluşturmuş ve üyelerin ilan edilen fiyatlara uyup uymadıkları denetlemiştir. İfade tutanaklarında yer aldığı üzere fiyat denetleme kurulu, üye sürücü kurslarına müşteri göndererek fiyat sormuştur. Yapılan denetimler sonucu indirim yaptığı tespit edilen üyelere bazı maddi manevi yaptırımlar öngörülmüş ve bu husus üyelere bildirilmiştir.

I.7.7. İlan Edilen Fiyatlarda Paralellik

1210 Sürücü kursları her yıl Mayıs ayında gazetelere ilan vermek suretiyle bir sonraki yıla kadar uygulayacakları ücretleri belirlemektedirler. Uygulamada kurslar tek tek ilan vermek yerine maliyet avantajı sağladığı gerekçesi ile ortak ilan vermektedirler. Bu durum ise teşebbüsler arası koordinasyonu kolaylaştırıcı bir

07-62/761-263

etki doğurmaktadır. Her ne kadar ücret ilanları zorunlu olduğundan dolayı kurslar birbirlerinin fiyatları hakkında bilgi sahibi olsalar da maliyet yapıları ve öğrenci kapasiteleri birbirinden farklı olan teşebbüslerin aynı ücretleri ilan etmesi fiyat birliğini sağlamaya yönelik uygulamalar olarak değerlendirilebilir.

- 1220 Sürücü kursları gazeteyle ortak ilan vererek, ilanı takip eden bir yıldaki birbirlerinin gelecekteki fiyat politikalarından emin olmaktadır, bu anlamda sürücü kurslarının yerel gazetelere ortak ilan vermesinin ücretlerde paralelliği sağlayıcı ortam yarattığı kanaatine varılmıştır. Konya’da faaliyet gösteren sürücü kursları 3 grup halinde yerel gazetelere ücret ilanı vermişlerdir. İlk grup Özel Alaaddin, Özel Altınekin Yavuz, Özel Barbaros, Özel Burak, Özel Büyük Konya, Özel Ceylan, Özel Çağrı, Özel Dilaver, Özel Fatih Özel, Yeni Galaksi, Özel Güven MTSK, ikinci grup Özel Meram, Özel Sipahi, Özel Şafak, Özel Öz Lider, Özel Mevlana Alaaddin Şubesi, Özel Renklibay, Özel Tempo, Özel Yavuz, Özel Yolcu, Özel Zafer MTSK ve üçüncü grup ise Özel Etap, Özel Kaplan, Özel Kaldırım, Özel Karatay, Özel Kent, Özel Konya 42, Özel Merkez, Özel Mevlana, Özel Sezer Şenol, Özel Otoban MTSK’dan oluşmaktadır.

Gazetelere verilen ilanlar 1 yıllık bir süreyi kapsamakta olup, 1 yıl üç döneme ayrılmıştır. Enflasyon oranına bağlı olarak artırılan ikinci ve üçüncü dönem ücret ilanları da Mayıs ayında yapılmaktadır. 1.4.1.6 sıra sayılı tespitite yer verildiği üzere yerel medyada yer alan ücret ilanlarında ilk dönem ücretleri; B sınıfı ehliyet için ilk grup 485 YTL, ikinci grup 488 YTL, üçüncü grup ise 487 YTL şeklinde, E sınıfı ehliyet için ise ilk grup 660 YTL, ikinci grup 663 YTL, üçüncü grup ise 662 YTL olacak şekilde belirlenmiştir.

- 1240 Yukarıda yer verilen fiyat ilanlarından görüldüğü gibi gruplar arasındaki fiyat farklılıkları 1-2-3 YTL düzeyindedir. Ancak bu farklılıklar küçük fiyat olup kursiyer kayıtları ağırlıklı olarak B sınıfı için 485 YTL ve E sınıfı için 660 YTL olarak uygulanmıştır.

I.7.8. Fiyat Birliği Kararının Uygulanması ve İlgili Pazardaki Etkisi

- 1250 Rekabet Hukuku açısından fiyat tespitine ve pazar paylaşımına yönelik anlaşmalar en ciddi rekabete aykırılık halleri arasında değerlendirilmiş ve çok açık bir biçimde yasaklanmıştır. Bir anlaşmada, rekabeti sınırlama amacı açıksa, anlaşmanın kendisi veya en azından rekabeti bozucu hükümleri, “ağır” rekabet ihlali olarak değerlendirilmektedir. Bu durumda anlaşmanın rekabet üzerindeki etkilerinin incelenmesine gerek yoktur.

Her ne kadar rekabet hukuku bağlamında bir anlaşmanın varlığının ispatlanması halinde bu anlaşmanın varlığı rekabet ihlali olarak yeterli görülse dahi, teşebbüsler arasında gerçekleştirilen anlaşmanın uygulanıp uygulanmadığı ve ne kadar süre ile uygulandığı ihlalin ağırlığını tespit etmek bakımından önem taşımaktadır. Tespitler bölümünde yer verilen belgelerden de anlaşılacağı gibi, Dernek bünyesinde bir araya gelen teşebbüsler 2006 yılı başında anlaşmaya

07-62/761-263

1260 varmışlardır ve bu anlaşma Mayıs ayında yeni ücret ilanlarının yapılmasından sonra da devam etmiştir.

2006 yılı başında yapılan toplantılarda alınan fiyatlarda indirim yapmamaya ilişkin kararlar doğrultusunda ve fiyat denetleme kurulunun denetimleri sonucu istenen fiyat birliğine büyük ölçüde ulaşıldığı anlaşılmıştır. Hakkında soruşturma açılan sürücü kurslarının Haziran ayı itibariyle kayıt yaptıran kursiyerlerden tahsil ettikleri ücretleri gösteren listeler aşağıdaki gibidir.⁴:

<i>Teşebbüs Adı</i>	<i>B Grubu Ehliyet Ücreti</i>	<i>E Grubu Ehliyet Ücreti</i>
Özel Alaaddin MTSK	Tamamı ... YTL (... adet)	Tamamı ... (... adet)
Özel Burak MTSK	(...) adet (...) YTL (8. dönem) ve (...) adet (...) (9. dönem)	Tamamı ... (... adet)
Özel Dilaver MTSK	Tamamı ... (... adet)	Tamamı ... (... adet)
Özel Güven MTSK	Tamamı ... (... adet)	Tamamı ... (... adet)
Özel Karatay MTSK	Tamamı ... (... adet)	Tamamı ... (... adet)
Özel Şems MTSK	Tamamı ... (... adet)	Tamamı ... (... adet)
Özel Karatay Otoban MTSK	Tamamı ... (... adet)	Tamamı ... (... adet)
Özel Sipahi MTSK	Tamamı ... (... adet)	Tamamı ... (... adet)
Özel Şafak MTSK	Tamamı ... (... adet)	Tamamı ... (... adet)
Özel Mevlana MTSK	Tamamı ... (... adet)	Tamamı ... (... adet)
Özel Barbaros MTSK	Tamamı ... (... adet)	Tamamı ... (... adet)
Özel Konya Çağrı MTSK	(...) adet (...) YTL (...) adet farklı fiyat bulunmaktadır.	(...) adet (...) YTL (...) adet farklı fiyat bulunmaktadır.
Özel Fatih MTSK	(...) adet (...) YTL (8. dönem) ve (...) adet (...) YTL (7. dönem)	(...) adet (...) YTL (8. dönem) ve (...) adet (...) YTL (7. dönem)
Özel Galaksi MTSK	Tamamı ... (... adet)	-
Özel Kaldırım MTSK	Tamamı ... (... adet)	Tamamı ... (... adet)
Özel Kaplan MTSK	Tamamı ... (... adet)	Tamamı ... (... adet)
Özel Kent MTSK	Fiyatlar (...-...) YTL aralığında değişmektedir. (86 adet)	Fiyatlar (...-...) YTL aralığında değişmektedir. (... adet)
Özel Meram MTSK	Tamamı ... (... adet)	Tamamı ... (... adet)
Özel Renklibay MTSK	Tamamı ... (... adet)	Tamamı ... (... adet)
Özel Konya Öz Lider MTSK	Tamamı ... (... adet)	Tamamı ... (... adet)
Özel Zafer MTSK	(...) adet (...) YTL (...) adet (...) YTL bulunmaktadır.	Tamamı ... (... adet)
Özel Altıntekin Yavuz MTSK	111 adet (...) YTL (8. dönem)... adet ... YTL (7.	Tamamı ... (... adet)

⁴ Sürücü kurslarında çeşitli sınıflarda ehliyet verilmesine rağmen kursiyerlerin büyük çoğunluğu "B" ve "E" sınıfı ehliyet tercih etmektedir. Bu nedenle kursiyer kaydı ve faturalara ilişkin yapılan incelemeler daha çok bu sınıflara ait kayıtlarında yoğunlaşmıştır.

07-62/761-263

	dönem)	
Özel Büyük Konya MTSK	(...) adet (...) YTL (8. dönem), (...) adet (...) YTL (7.dönem)	Tamamı ... (... adet)
Özel Ceylan MTSK	Tamamı ... (... adet)	Tamamı ... (... adet)
Özel Etap MTSK	(...) adet (...) YTL, (...) adet farklı fiyat bulunmaktadır.	(...) adet (...) YTL, (...) adet farklı fiyat bulunmaktadır.
Özel Merkez MTSK	Tamamı ... (... adet)	Tamamı ... (... adet)
Özel Selçuklu MTSK	Tamamı ... (... adet)	Tamamı ... (... adet)
Özel Sezer Şenol MTSK	Fiyatlar (...) YTL (... adet), (...) YTL (... adet), (...) YTL (... adet) ve (...) YTL (... adet) aralığında değişmektedir.	Fiyatlar (...) YTL (... adet), (...) YTL (... adet), (...) YTL (... adet) aralığında değişmektedir.
Özel Tempo MTSK	Tamamı ... (... adet)	Tamamı ... (... adet)
Özel Yavuz MTSK	(...) adet (...) YTL (8. dönem), (...) adet (...) YTL (7.dönem)	Tamamı ... (... adet)
Özel Konya Yolcu MTSK	Tamamı ... (... adet)	Tamamı ... (... adet)
Özel 42 MTSK	(...) adet (...) YTL (8. dönem), (...) adet (...) YTL (7.dönem)	Tamamı ... (... adet)

- 1270 Tabloda da görüldüğü üzere; B grubu ehliyeteye dair toplam 4.053 adet kursiyer kaydı bulunmaktadır. Bunlar arasından 3.625 adedi 485 YTL, geriye kalanlar ise muhtelif rakamlardan oluşmaktadır. Benzer şekilde E grubu ehliyeteye dair toplam 1908 kayıttan 1.786 adedi 660 YTL'dir. Bu rakamlar aşağıdaki tablodaki gibi özetlenebilir:

	<i>Fiyat</i>	<i>Adet</i>	<i>Oran</i>		<i>Fiyat</i>	<i>Adet</i>	<i>Oran</i>
B GRUBU	485 YTL	3.625	% 89	E GRUBU	660 YTL	1.786	% 93
	Muhtelif fiyatlar	428	% 11		Muhtelif fiyatlar	122	% 7
	<i>Toplam</i>	4.053	%100		<i>Toplam</i>	1.908	%100

- 1280 Yukarıda yer verilen tablolarda da görüleceği üzere teşebbüsler, 2006 yılı başında aldıkları fiyat birliğine ilişkin kararlara büyük ölçüde uymuşlardır. İncelenen 32 adet sürücü kursundan 26 tanesi tüm kayıtlarını ilan edilen fiyatlar üzerinden yapmış, diğer 6 adet kurs ise kayıtların büyük çoğunluğunu ilan edilen fiyatlar üzerinden, az bir kısmını ise farklı fiyatlardan yapmışlardır⁵. B sınıfı ehliyeteye % 89'luk bir oran, E grubunda ise % 92'lik bir oran ilan edilen fiyatlar

⁵ Tabloda yer alan 400 YTL'lik kayıtlar Mayıs dönemi öncesine ait olan 2005 yılında ilan edilen fiyat listesinde belirtilen kayıtlardır. Dolayısıyla bu tutarlar da anlaşmaya uyulduğunun bir göstergesi sayılabilir. Mayıs ayına kadar 400 YTL olarak uygulanan ücretler Mayıs sonrası 485 YTL olarak uygulanmaya başlamıştır. Yapılan hesaplamalarda Mayıs fiyatları hariç tutulduğunda, fiyatlara uyum oranı %91'e çıkmaktadır.

üzerinden yapılmıştır⁶. Yukarıda yer alan tutar ve oranlar da göstermektedir ki, teşebbüsler arasında yapılan fiyat tespit anlaşması etkin bir şekilde uygulanmış ve ilgili pazarda etkili olmuştur.

1290 Sürücü kurslarının maliyet yapılarının benzer olduğu bundan dolayı ücretlerin aynı olduğu yönündeki savunmalar ise gerçekçi bulunmamıştır. Çünkü sürücü kurslarının maliyet yapıları birbirleri ile benzerlik göstermesine rağmen aynı değildir. Bazı sürücü kurslarının kendilerine ait eğitim pisti -yaklaşık değerinin 40.000-50.000 YTL olduğu öğrenilmiştir- olduğu, eğitimde kullanılan araçlarının sayısının ve markalarının farklılığı ile kira ücretlerinin farklılığı göz önüne alındığında maliyet yapılarının çok da yakın olmadığı anlaşılmaktadır. Nitekim 1.5.2.7 sıra sayılı ifade tutanağında yer aldığı üzere Etap Sürücü Kursu yetkilisi de bu hususu "...Sürücü kurslarının maliyetleri öğrenci kapasitesi, işyeri kirası, araç ekipmanı gibi konulara göre farklılıklar göstermektedir. Örneğin sürücü kurslarının işyeri kiraları 600 YTL'den 2.000YTL'ye kadar çıkmaktadır. Bir kursun aylık gideri en az 6.000 YTL'dir, bizim gibi büyük ölçekli kurslarda aylık gider 12.500YTL'ye kadar çıkmaktadır." şeklinde ifade etmiştir.

1300 Yukarıdaki ifadelerde de belirtildiği gibi; eğitim araçları, kira ücretleri gibi ana maliyet kalemleri birbirinden farklı olan sürücü kurslarının tespit ve tahsil ettikleri ücretlerin paralel -hatta aynı- olması rasyonel gerekçelerle açıklanamamaktadır.

II.7.9. Fiyat Denetleme Kurulunun Faaliyetleri

1310 Fiyat birliği hususunda yukarıda yapılan değerlendirmeler sonrasında önemli olan bir diğer husus da sürücü kurslarının söz konusu fiyat birlikteliğini nasıl devam ettirdikleridir. Yerinde incelemelerde elde edilen ifade tutanaklarından anlaşıldığı üzere Konya Motorlu Taşıtlı Sürücü Kursları Birliği bünyesinde oluşturulan bir denetleme kurulu, söz konusu görevi yerine getirmektedir. Nitekim 1.5.2.3 sıra sayılı ifade tutanağında yer aldığı üzere, 11.8.2006 tarihinde (...) şirket ortağı ve müdürü ile yapılan görüşmede,

1320 "Önceki tarihlerde sürücü kursları arasında aşırı rekabet olduğundan 150–200 YTL ye kayıt yaptırıyorduk. Bu fiyatlarla ise kursiyerlere yeterli hizmeti veremiyorduk ve kursların kalitesi bir hayli düşmüştü. Ancak sene başında Dernek bir karar alarak bütün sürücü kurslarının ilan ettikleri ücretlere uymalarını istemiş ve kursların ilan edilen fiyatlara uymalarını sağlamak için fiyat denetleme kurulu kurulmuştur. Bu kurulda farklı zamanlarda farklı kişiler görev almış ve seçimle işbaşına gelmişlerdir. Fiyat denetleme kurulunun denetleme şekli müşteri göndererek fiyat sorma şeklinde olmuştur. Daha önceki yıllarda sürücü kurslarına senet imzalatılarak ilan edilen ücretlerde birlik sağlanmak istenmiş ancak bu sene böyle bir uygulamaya gidilmemiştir. İlan edilen fiyatlara uymayan sürücü kurslarını Milli Eğitim Müdürlüğü'ne ve Emniyet'e şikâyet ederek

⁶ Burada yer verilen oranlara sadece B sınıfı için 485 YTL'lik ve E sınıfı için 660 YTL'lik fiyatlar dahil edilmiştir. Haziran ayı öncesinde uygulanan 400 YTL lik kayıtlar da dahil edildiğinde bu oran daha yüksek çıkacaktır.

07-62/761-263

denetlenmeleri sağlanmakta, gerekirse para cezası verilmektedir. Derneğin aldığı karar her kursun ilan ettiği fiyata uyması ve bu fiyatın altında ya da üstünde kayıt yapılmaması yönündedir. Ancak bu bir fiyat birliği değil, ilan edilen fiyatlara uyma kararıdır.”

1330

ifadeleri kullanılmıştır. Benzer ifadeler 1.5.2.5 sıra sayılı ifade tutanağında yer alan, 22.9.2006 tarihinde Konya Zafer MTSK yetkilisi ile yapılan görüşmede de dile getirilmiştir:

“Dernek bünyesinde bir denetleme kurulu vardır ve ben de bu kurulun üyesiyim ama bu fiyatı denetlemek için değil, kursiyerlerin sürücü kurslarında karşılaştıkları sorunları çözmek, sürücü kurslarında olabilecek gayri nizami uygulamaları önlemek, sürücü kursları arasında koordinasyonu sağlamak, kursları öncelikle kendi aramızda kurallara uygunluğunu denetleyerek, tüm sürücü kurslarının bu tür olaylardan zarar görmesini önlemek için kurulmuştur.”

1340

Yukarıdaki ifadelerden açıkça anlaşıldığı üzere soruşturma kapsamındaki sürücü kursları, oluşturdukları fiyat birliğini sürekli hale getirebilmek ve fiyat birliğinden sapmaları engelleyebilmek ve cezalandırabilmek amacıyla Dernek bünyesinde bir “fiyat denetleme kurulu” oluşturmuşlar ve bu hususta bilinçli faaliyetler gerçekleştirmişlerdir. Yerinde incelemelerde elde edilen ifade tutanaklarında, bir fiyat denetleme kurulunun bulunmadığına dair ifadelerin yer aldığı da görülmektedir. 21.9.2006 tarihinde Etap MTSK şirket ortağı ve Müdürü ile yapılan görüşmede kendisi tarafından

1350

“...fiyat denetleme kurulu kurulmamıştır.”

İfadesi kullanılmıştır. Ancak 1.5.2.5 sıra sayılı ifade tutanağında yer verildiği üzere

“Dernek bünyesinde bir denetleme kurulu vardır ve ben de bu kurulun üyesiyim”

şeklindeki çok açık bir kabulün varlığı yanında fiyat denetleme kurulu kurulmamıştır şeklindeki bir inkar cümlesine itibar edilmesi mümkün görülmemektedir.

1360

Bunun yanı sıra, 1.5.2.3 sıra sayılı ifade tutanağında yer alan

“...ancak bu bir fiyat birliği değil ilan edilen fiyatlara uyma kararıdır.”

savunmasının dayanaksız bir savunma olduğu açıktır. Nitekim yukarıda ayrıntılı bir şekilde ele alındığı üzere, ilan edilen fiyatlar azami fiyatlardır ve bu fiyatların altında bir fiyatla hizmet verilmesi önünde herhangi bir yasal engel bulunmamaktadır. Ayrıca, söz konusu denetleme kurulunun faaliyet şekli de bu kurulun kurulmasındaki amacı ortaya koymaktadır. Yine 1.5.2.3 sıra sayılı ifade tutanağında;

1370

“Fiyat denetleme kurulunun denetleme şekli müşteri göndererek fiyat sorma şeklinde olmuştur. Daha önceki yıllarda sürücü kurslarına senet imzalatılarak ilan edilen ücretlerde birlik sağlanmak istenmiş ancak bu sene böyle bir uygulamaya gidilmemiştir. İlan edilen fiyatlara uymayan sürücü kurslarını Milli Eğitim Müdürlüğü’ne ve Emniyet’e şikâyet ederek denetlenmeleri sağlanmakta, gerekirse para cezası verilmektedir. Derneğin aldığı karar her kursun ilan ettiği fiyata uyması ve bu fiyatın altında ya da üstünde kayıt yapılmaması yönündedir.”

1380

ifadelerine yer verilmiştir. Fiyat denetleme kurulunun sürücü kurslarına müşteriler göndererek fiyat denetimi yapması, belirlenmiş ve ilan edilmiş olan fiyatlara uymadığı tespit edilen sürücü kurslarına para cezasının uygulanması ve Derneğin bu yönde kararlar alarak bu kararları uygulamaya koyması, Fiyat Denetleme Kurulu’nun oluşturulmasındaki amacın fiyat birliğini ve bu birliğin sürekliliğini sağlamak olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. 4054 sayılı Kanun’a aykırılık arz eden bu uygulamalara başka amaçlarla gerçekleştirildiği şeklinde getirilen savunmalar makul görülmemektedir.

1390

Bu aşamada değinilmesinin faydalı olacağı düşünülen bir husus da, sürücü kurslarının oluşturdukları fiyat birliğinde herhangi bir İdari birimin destek veya teşvikinin olup olmadığıdır. Çünkü bir İdari birimin teşvik ve yönlendirmesinin bulunması halinde söz konusu teşviklerin, ilgili bulunulan sektörü düzenleyen İdari otoritenin tartışılması güç direktifleri şeklinde algılanması ihtimali oldukça yüksektir. Ancak Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü yetkilileri yapılan görüşmelerde, sürücü kurslarının ilan ettiği ücretlere herhangi bir müdahalelerinin olmadığını, bu yöndeki talepleri reddettiklerini belirtmişlerdir.

1400

Bu ifadelerden de anlaşılacağı üzere, soruşturma kapsamında yer alan sürücü kurslarının fiyat birliğine ilişkin faaliyetlerinde herhangi bir İdari otoritenin teşvik ve yönlendirmesi bulunmamaktadır. Aksine, fiyat birliğine destek almak amacıyla Dernek’ten gelen destek taleplerinin de reddedildiği görülmektedir. Dolayısıyla, Milli Eğitim Müdürlüğü’nün açık tavrına rağmen birliğe katılan teşebbüslerin, fiyat birliğine ilişkin faaliyetlerine devam etmeleri, kurs ücretlerinde oluşacak rekabetçi piyasa yapısını önleme amacı taşıdıkları kanaatini güçlendirmektedir.

J. GEREKÇE VE HUKUKİ DAYANAK

J.1 Savunmaların Değerlendirilmesi

1410

- **625 sayılı Kanun’un 31. maddesi (yürürlükteki 5580 sayılı Kanun’un 13. maddesi) ve Özel Öğretim Kurumları Öğrenci Ücretleri Tespit ve Tahsil Yönetmeliği uyarınca MEB’in kanun emriyle tebliğ ettiği fiyat listelerini uygulamalarının yasal bir zorunluluk olduğu ve uygulama dışına çıkılması halinde 4054 sayılı Kanun’un ihlal edilmiş olacağı iddiası**

I.7.1 sıra sayılı değerlendirme bölümünde de değinildiği gibi ilgili mevzuat uyarında ilan edilen fiyatlar tavan fiyatlardır. Yani bu ücretlerin üstünde kursiyer

1420 kaydı yapmak yasak, altında kayıt yapmak ise serbesttir. Bu durum sürücü kursu işletmecileri tarafından da bilinmekte ve bu yönde uygulanmaktadır. Nitekim 1.5.2.2 sıra sayılı ifade tutanağında yer alan ve Dernek yetkililerine ait olan "...Bu fiyatların üzerine çıkılması mümkün olmamakta, ancak daha düşük bir fiyattan hizmet sunulabilmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı yetkilileri tarafından standart denetimlerin yanı sıra söz konusu fiyatların üzerine çıkılıp çıkılmadığı hususu da denetlenmektedir..." ifadeleri de bunun açık bir göstergesidir. Ayrıca 1.5.1.1 ve 1.5.1.2 sıra sayılı ifade tutanaklarında belirtildiği üzere Milli Eğitim Bakanlığı yetkilileri de söz konusu fiyatların tavan fiyat olduğunu ve bu fiyatların altında kursiyer kaydı yapılabileceğini ifade etmişlerdir.

1430 Sürücü kurslarınınca yapılan söz konusu savunmanın temelsizliğini ortaya koyan bir diğer husus da Danıştay 9. Dairesi'nin 16.1.1997 tarih, E. 1996/4654, K. 1997/177 sayılı Kararı'dır⁷. Söz konusu Karar, Kayseri ilinde faaliyet gösteren sürücü kurslarının mevzuat uyarınca yayımlanan fiyatların altına inip inemeyecekleri ile ilgilidir. 16.1.1997 tarihli mezkûr Karar'da;

1440 "Olayda 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu ve bu kanun uyarınca yayımlanan Özel Öğretim Kurumları Öğrenci ücretleri Tespit ve Tahsil Yönetmeliğine göre yükümlü kurs işletmeciliği tarafından önceden tespit ve ilan edilen kurs ücretleri altında bir ücretle sözleşme yapıldığı ve bu sözleşmede gösterilen ücret esas alınarak fatura kesilip buna göre hâsılat kaydı yapıldığı, ... anlaşılmıştır.

Gerek 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununda gerekse bu Kanun uyarınca yayımlanan yönetmelikte, kurs işletmesi tarafından önceden tespit ve ilan edilen kurs ücreti altında ücret alınamayacağı yolunda herhangi bir hüküm bulunmadığı gibi..." ve

"... ilan edilen kurs ücretinin azami ücret olduğu, ilan edilen ücretin altında bir ücret alınamayacağına dair bağlayıcı bir hüküm bulunmadığı, rekabet şartları gereği ilan edilen ücretlerde indirim yapıldığı..." ifadeleri yer almaktadır.

1450 Görüldüğü üzere sürücü kursları kendi belirledikleri fiyatları Milli Eğitim Bakanlığı'na onaylatmakta ve onaylanan fiyatları ilan etmektedirler. İlan edilen bu fiyatlar "azami" fiyatlardır. Diğer bir ifadeyle sürücü kursunun, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından onaylanan bu fiyatın altında bir ücretle hizmet vermesinin önünde herhangi bir yasal engel bulunmamaktadır.

Dolayısıyla, sürücü kurslarının savunmalarının temelini oluşturan, ilan edilen fiyatların altına inmelerinin mümkün olmadığı ve inmeleri halinde 4054 sayılı Kanun'u ihlal etmiş olacakları iddiasının bütünüyle temelsizdir..

⁷ 04.10.2006 tarih ve 2006-4-136/ÖA-06-K.T. sayılı önaraştırma raporu

07-62/761-263

- 1460 - **Yerel gazetelere verilen ilanlarda birlikte hareket etmenin sebebinin ilan ücretlerinin maliyetini düşürmek olduğu iddiası**

Sürücü kurslarının yerel gazetelerde birlikte hareket etmelerinin sebeplerinden biri de ilan maliyetlerini düşürmek olsa da, tespitler sadece sürücü kurslarının ortak ilan vermesine ilişkin değildir. Bunun yanısıra sürücü kurslarından alınan belgeler, ifade tutanakları, fiyatlarda görülen paralellik ve Derneğin faaliyetleri karara dayanak oluşturmaktadır.

- 1470 - **Zaman zaman ilan edilen ücretin altında da ücret uygulandığı iddiası**

Kararın 1.7.8 sayılı bölümünde de belirtildiği gibi, sürücü kurslarının anlaşma yapılan fiyata B sınıfı ehliyetinde % 89'luk bir oran, E grubunda ise % 92'lik bir oranda uyum gösterdiği anlaşılmıştır. Bu oranlar kursların kayıtlarının çok büyük bir kısmını anlaşma fiyatı üzerinden yapıldığını açıkça göstermektedir. Ayrıca Özel Öğretim Kurumları Öğrenci Ücretleri Tesbit ve Tahsil Yönetmeliğinde belli sayıda katılımcıya indirim yapılacağı veya bazı kursiyerlerin ücretsiz okutulacağı hükme bağlandığından sürücü kurslarının bütün kayıtlarını ilan edilen fiyatlar üzerinden yapmaları mümkün değildir. Bu bağlamda teşebbüslerce iddia edilen bazı kayıtların düşük ücretlerle yapıldığı hususun ihlali ortadan kaldırmamaktadır.

1480

- **Derneğin kelime itibariyle ticari olmayan bir amaca ulaşmak için kurulan bir tüzel kişilik olduğu ve Dernek kurmanın Anayasal bir hak olduğu iddiası**

4054 sayılı Kanun kapsamında yürütülen soruşturmalarda teşebbüslerin eylemleri göz önüne alınmakta ve bu eylemlerin rekabet ihlali olup olmadıkları değerlendirilmektedir. Teşebbüs ve teşebbüs birliklerinin hangi amaçlarla kuruldukları veya tüzel kişilik taşıyıp taşımadıkları önem taşımamaktadır. Yapılan yerinde incelemelerde elde edilen bilgi ve belgelerde açıkça görüldüğü üzere Dernek, sürücü kurslarını anlaşma fiyatına uymaları konusunda uyarılmış ve denetleme yapmıştır. Bu husus 1.4.1.2, 1.4.1.3, 1.4.1.4, 1.4.1.5 sıra sayılı elde edilen belgelerde açıkça görülmektedir. Ayrıca 1.5.2.3 ve 1.5.2.4 sıra sayılı ifade tutanaklarında da sürücü kursu yetkilileri bu hususu açıkça ifade etmişler ve Dernek'in anlaşılabilir fiyatlara uyulup uyulmadığını tespit etmek için müşteri gönderildiğini ve sürücü kursları ile pazarlık yaptırıldığını belirtmişlerdir. Her ne kadar Dernek rekabeti kısıtlamak amacıyla kurulmamışsa da, ihlal teşkil eden fiyat birliği kararının alınmasına ilişkin süreçte aktif bir şekilde yer almış ve yaptığı denetimlerle anlaşmanın etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamıştır.

1490

- 1500 - **Soruşturma Heyeti tarafından şikayet eden kişinin kim olduğu araştırılmadan ve imzalı ifadesine sahip olmadan sürücü kursları hakkında inceleme başlatıldığı ve tüm sürücü kursları soruşturma kapsamına alındığı iddiası**

07-62/761-263

1510 4054 sayılı Kanun'un 40. maddesinde "Kurul, re'sen veya kendisine intikal eden başvurular üzerine doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için önaraştırma yapılmasına karar verir" hükmü yer almaktadır. Dolayısıyla Kurul'un re'sen harekete geçme yetkisi bulunduğundan yürütülen soruşturmada şikâyetçinin isim ve imzasının olması gerekmemektedir. Kurul kendisine iletilen isimsiz ve imzasız ihbarları ciddi gördüğünde re'sen harekete geçebilmektedir.

- Konya'da faaliyet gösteren sürücü kurslarının bir federasyon yapısı altında birleşmedikleri, böyle bir yapı kurmadıkları iddiası

1520 Konya ilinde faaliyet gösteren sürücü kurslarının bir federasyon altında birleşmeleri ihbar dilekçesinde yer alan bir ifadedir ve raportörler tarafından yapılan yerinde incelemelerde kurulan yapının bir federasyon değil, dernek olduğu anlaşılmış ve anılan dernek de 28.9.2006 tarih ve 06-67/922-M sayılı Rekabet Kurulu kararı ile soruşturma kapsamına alınmıştır.

- Soruşturma kararının usulüne uygun bir şekilde alınmadığı, hakkında soruşturma yürütülen kurumların nam ve unvanlarının açık bir şekilde belirtilmediği iddiası

1530 Kurul'un 3.8.2006 tarih ve 06-57/723-M sayılı kararı ile Konya ilinde faaliyet gösteren sürücü kursları hakkında soruşturma açılmasına karar verilmiştir. 28.9.2006 tarih ve 06-67/922-M sayılı Rekabet Kurulu kararında ise Konya Motorlu Taşıtlar Sürücü Kursları Birliği Derneği hakkında soruşturma açılmasına ve açılan soruşturmanın 3.8.2006 tarih ve 06-57/723-M sayılı kararla açılan soruşturma ile birleştirilmesine karar verilmiştir. Mezkur kararda, soruşturma kararının hangi teşebbüsleri kapsadığı açıkça belirtilmiştir.

- Dernek tarafından gönderildiği iddia edilen belgelerde sürücü kurslarının uygulayacakları ücretlerle ilgili bağlayıcı olan bir kararın mevcut olmadığı, söz konusu kararların sürücü kurslarına imza karşılığı tebliğ edilmediği iddiası

1540 Rekabet hukuku açısından bir anlaşmadan söz etmek için taraflar arasında imzalanmış ve bağlayıcı olan bir metnin olup olmaması önemli değildir. Türk rekabet hukuku çerçevesinde anlaşma borçlar hukukundaki sözleşme kavramından daha geniş bir kavram olarak değerlendirilmekte ve bu nedenle yazılı veya başka türlü bir şekil şartına bağlı olması gerekmemektedir.

- Danıştay 8. Dairesinin E. 1992/3042 No ve K. 1993/3670 No ile aldığı karar ortada iken sürücü kurslarının ilan edilen fiyatlardan daha düşük fiyatla kayıt yapmasının mümkün olmadığı iddiası

Söz konusu karar, 13.12.1994 tarih ve 22140 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında

07-62/761-263

1550 Kanun'un kabulünden önce verilmiş kararlardır. Dolayısıyla anılan kararların yürütülen soruşturma kapsamında emsal teşkil etmeyeceği düşünülmektedir.

Ayrıca Danıştay 9. Dairesi'nin 16.01.1997 tarih, E. 1996/4654, K. 1997/177 sayılı kararı göz önüne alındığında teşebbüslerin ilan edilen fiyatlardan daha düşük ücretle kursiyer kaydı yapamayacağı iddiası muteber kabul edilmemiştir.

1560 Bununla birlikte Danıştay 8. Dairesinin E. 1992/3042 ve K. 1993/3670 sayılı kararı incelendiğinde kapatılma nedeninin sadece düşük ücretle kayıt yapmak olmadığı, "...tesbit ve ilan edilen ücretlerin bir öğrencinin kurs süresince harcadığı benzin fiyatının dahi altında kaldığı, giderlerini karşılamadığı anlaşıldığından zararına faaliyette bulunduğu anlaşılan kurumların 625 sayılı yasanın 2. maddesinde belirtilen eğitim kalitesini yükseltmeyecekleri, kaliteli bir eğitim veremeyecekleri... bir gerçektir." ifadelerinde de belirtildiği gibi zarar ederek faaliyet göstermeleri ve benzin parasını dahi karşılayamayan ücret belirlemeleri nedeniyle kapatıldığı anlaşılmaktadır.

1570 - **Rekabeti önleyici olduğu iddia edilen karar ve anlaşmaların hiçbirine kurslarının katıldığına dair delil bulunmadığı, bu yönüyle soruşturmanın eksik incelemeye dayandığı, diğer sürücü kurslarının bir takım söz ve davranışları veya ticari stratejilerinin kendilerini bağlamadığı iddiası**

Soruşturma raporunda yer alan iddialarda Dernek bünyesinde alınan kararlara, Dernek tüzüğüne, Yönetim Kurulu ve Genel Kurul kararlarına yer verilmiştir. Diğer taraftan tüm sürücü kurslarından, ilan ettikleri fiyatlar ve uyguladıkları ücretler istenmiştir. Söz konusu teşebbüs Dernek üyesi iken ve uyguladığı fiyatlar diğer üyelerle paralellik gösterirken yukarıdaki iddialara katılmak mümkün değildir.

1580 - **Çok cüzi karlarla ayakta kalan sürücü kurslarının, zarara uğramak pahasına ilan edilen ücretlerin altında bir fiyatla kayıt yapmaya zorlanmasının 4054 sayılı Kanun'un ne lafzına ne de amaçsal yorumuna uygun olmadığı iddiası**

1590 Rekabet Kurumu hiçbir zaman teşebbüslerden maliyetlerinin altında satış yapmalarını talep etmemektedir. Serbest piyasa ekonomisinde aslanan her teşebbüsün bağımsız bir şekilde karar alarak fiyatlarını belirlemeleridir. 4054 sayılı Kanun'la getirilen düzenlemeler de bu durumu temin etmek için yürürlüğe girmiştir. Ancak Konya ilinde faaliyet gösteren ve haklarında soruşturma yürütülen teşebbüsler 4054 sayılı Kanun kapsamında ihlal olarak değerlendirilen fiyatlara ilişkin kararları bir araya gelerek belirlemişler ve uygulamaya geçirmişlerdir. Dolayısıyla yürütülen soruşturma düşük ücretle kayıt yapmalarını nedeniyle değil, teşebbüslerin satış koşullarını bir araya gelerek belirlemeleri nedeniyle başlatılmıştır.

- Sürücü kurs ücretlerinin MEB ve sürücü kurs temsilcilerinin beraber yaptıkları çalışmalar neticesinde belirlendiğinden, her yıl yapılan fiyat ilanları bu ücretler baz alınarak yapıldığı için birbirine benzediği iddiası

1600 Soruşturma safhasında yapılan yerinde incelemeler sırasında elde edilen belge ve bilgiler teşebbüslerin belirlenen fiyatlara uymalarına yönelik toplantılar yapıldığı ve kararlar alındığını açıkça ortaya koymaktadır.

Yukarıda da değinildiği gibi yürütülen soruşturma bu tür eylemler tespit edildiği için açılmış, fiyatların birbirine benzemesi (hatta % 90'ın üzerinde ilan edilen fiyatlarla aynı olması) bu hususu kuvvetlendiren deliller olarak ortaya konmuştur.

- Rekabet Kurulu'nun Sürücü kursları hakkındaki daha önceki kararları göz önüne alındığında en düşük ücreti tavsiye etmenin hukuka aykırılık teşkil etmediği ve kamu yararına olduğu iddiası

1610 Sözü edilen kararlar incelendiğinde yapılan araştırmalarda teşebbüslerin anlaştığı yönünde bir bulguya rastlanmamış ve soruşturma açılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir. Anılan kararlarda sadece benzeşen fiyatların ve beraber verilen ücret ilanlarının ihlal olarak yeterli olmadığı kanaatine varılmıştır. Ancak yürütülen soruşturma, teşebbüslerin fiyatlarının birbirine benzediği ve beraber ücret ilanı vermeleri savından hareketle değil, yukarıda da değinildiği gibi teşebbüsler arasında yapılan ve 4054 sayılı Kanun kapsamında ihlal teşkil eden anlaşma ve kararlar üzerine başlatılmıştır.

1620 **- Fiyat kırarak eksik eğitim vermenin sonuçlarının çok daha ağır olacağı ve bu faaliyetin haksız rekabete yol açacağı, maliyetin altında ücret alınması halinde Rekabet Kanununun 4. ve 7. maddelerinin ihlal edileceği bu nedenle sürücü kurslarının bir kısmının kapanacağı ve bu durumun soruşturmanın aksine tekel oluşturacağı iddiası**

1630 Daha önce de değinildiği gibi, Rekabet Kurumu hiçbir zaman teşebbüslerden maliyetlerinin altında satış yapmalarını talep etmemektedir. Her teşebbüs kendi maliyet yapısını göz önüne alarak uygulayacağı ücretleri belirlemelidir. Maliyetin altında ücret alınması halinde Rekabet Kanununun 4. ve 7. maddelerinin ihlal edileceği bu nedenle sürücü kurslarının bir kısmının kapanacağı ve bu durumun soruşturmanın aksine tekel oluşturacağı iddiası da muteber kabul edilmemiştir. Çünkü yukarıda yer verildiği gibi teşebbüsler maliyetlerinin altında satış yapmak zorunda değillerdir. Piyasaya giren her teşebbüsün suni yöntemlerle ayakta tutulması gerekmediği gibi, böyle bir durum kaynakların israfına da yol açmaktadır. 4054 sayılı Kanun'un amaçlarından biri de piyasada etkin çalışmayan ve kaynak israfına yol açan teşebbüslerin pazardan çıkmasına yol açan fiyat mekanizmasının işlemlerini sağlamaktır.

- Sürücü kursunun 14.7.2006 tarihinde devralındığı ve devralınan kurs sahiplerinin ilan ettiği ücretleri uygulamak zorunda kalındığı, bu nedenlerle

1640 **iddia edildiği gibi kartel oluşturma ve rekabeti önleme gibi hususların kendileri için söz konusu olmadığı iddiası**

Konya ilinde faaliyet gösteren teşebbüsler hakkında başlatılan soruşturma, teşebbüslerin soruşturma açıldığı tarih olan 3.8.2006 tarihinde devam ettirdikleri tespit olunan eylemleri nedeniyle yürütülmektedir. Soruşturma heyeti savlarını ilan edilen fiyat tarifelerine veya geçmişte yapılan eylemlere dayandırmadığından, devralınan teşebbüsün ilan ettiği fiyatların uygulandığı iddiası yürütülen soruşturma açısından mazeret teşkil etmemektedir.

1650 **J.2 Genel Değerlendirme**

Kanun'un 4. maddesinin genel hükmü belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerini yasaklamaktadır. Aynı maddenin (a) bendi ise Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi halini, kısıtlayıcı hallerden biri olarak ifade etmektedir.

1660 Kararın 1.7 bölümünde ayrıntılı olarak değerlendirilen tespitler, Konya MTSK Birliği Derneği bünyesinde bir araya gelen sürücü kurslarının, Kanun'un 4. maddesinde belirtildiği şekilde hizmetlerin satım fiyatının tespiti amacıyla ortak karar aldıklarını göstermektedir. Söz konusu karara ilişkin tespitler, Konya MTSK Birliği Derneği Tüzüğüne, Derneğin toplantı tutanaklarına, Derneğin dokümanlarında bulunan ifadelere ve yerinde inceleme sırasında elde edilen belgeler ile sürücü kursu yetkililerinin ifadelerine dayanmaktadır. Belgelerin incelenmesinden; söz konusu anlaşmanın teşebbüslerin ortak iradesi ile ortaya çıktığı, bu nedenle ihlale yol açan eylemin Dernek'ten bağımsız olarak sürücü kurslarının kendi aralarında mutabık kaldıkları bir anlaşmaya dayandığı, 1670 bünyesinde bir araya geldikleri Konya MTSK Birliği Derneğinin ise alınan kararlarda koordinasyon sağlayıcı bir etkisinin olduğu ve anlaşmanın uygulanmasını kolaylaştırdığı anlaşılmaktadır.

Konya ilinde faaliyet gösteren sürücü kursları tarafından alınan kararların Kanun'un 4. maddesinin yukarıda ifade edilen (a) bendine uygunluk gösterdiği ve ihlal teşkil ettiği kanaatine varılmıştır.

1680 Ancak, konuya ilişkin Milli Eğitim Bakanlığı uygulamaları ve mahkeme kararlarının sürücü kurslarını ilan edilen fiyatların altına inilmemesi hususunda yönlendirdiği tespit edilmiştir. Konu hakkındaki yargı kararlarının yanısıra, ilgili Bakanlığın disiplin ve idari ceza uygulamaları ile Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün konuya ilişkin olarak yaptığı yazışmalar bu durumu açıkça göstermektedir.

Danıştay 8. Dairesinin E.2002/3240 ve K.2003/1692 sayılı kararında, Merkez Sürücü Kursunun düşük ücretle kursiyer kaydı yaptığının ve 625 sayılı Kanun'a

07-62/761-263

aykırı olarak el ilanı basıp dağıttığının tespit edilmesi üzerine, sürücü kursu yetkilisine, Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğüne verilen ceza onanmaktadır. Ayrıca, mahkemelerce alınmış benzer kararlar da bulunmaktadır. Öte yandan, anılan davalara konu olduğu üzere, ilgili Bakanlık tarafından fiyat indirimi yapan sürücü kurslarına ve kurs müdürlerine yaptırımlar uygulanmıştır.

1690

Tüm bu bilgilerin ışığında, rekabet ihlalinin ortaya çıkmasında teşebbüslerin yanısıra düzenleyici kurumun yaptığı düzenleme ve uygulamalardaki belirsizlikler ve yargı organlarının tereddüte yol açan kararlarının da etkili olduğu görüldüğünden, mezkur Dernek ve teşebbüslere ceza verilmesine yer olmadığı kanaati oluşmuştur.

K. SONUÇ

1700

3.8.2006 tarih, 06-57/723-M ve 28.9.2006 tarih, 06-67/922-M sayılı Kurul kararları uyarınca Konya Motorlu Taşıtlar Sürücü Kursları Birliği Derneği ve 32 teşebbüs hakkında yürütülen soruşturma ile ilgili olarak düzenlenen rapora, toplanan delillere ve incelenen dosya kapsamına göre;

25.7.2007 tarihinde yapılan ilk oylama sonucunda;

1710

Konya Motorlu Taşıtlar Sürücü Kursları Birliği Derneği'nde biraraya gelen, Özel Alaaddin MTSK, Özel Altınekin Yavuz MTSK, Özel Barbaros MTSK, Özel Burak MTSK, Özel Büyük Konya MTSK, Özel Ceylan MTSK, Özel Dilaver MTSK, Özel Etap MTSK, Özel Fatih MTSK, Özel Galaksi MTSK, Özel Güven MTSK, Özel Kaldırım MTSK, Özel Kaplan MTSK, Özel Karatay MTSK, Özel Karatay Otoban MTSK, Özel Konya 42 MTSK, Özel Konya Kent MTSK, Özel Konya Öz Çağrı MTSK, Özel Konya Öz Lider MTSK, Özel Konya Yolcu MTSK, Özel Meram MTSK, Özel Merkez MTSK, Özel Mevlana MTSK, Özel Renklibay MTSK, Özel Selçuklu MTSK, Özel Sezer Şenol MTSK, Özel Sipahi MTSK, Özel Şafak MTSK, Özel Şems MTSK, Özel Tempo MTSK, Özel Yavuz MTSK, Özel Zafer MTSK ile Konya Motorlu Taşıtlar Sürücü Kursları Birliği Derneği'nin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri yönünde, İkinci Başkan Tuncay SONGÖR, Kurul Üyeleri Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI ve Mehmet Akif ERSİN'in oylarına karşılık Kurul Üyeleri M. Sıraç ASLAN ve Süreyya ÇAKIN'ın karşı oyları sonucunda 4054 sayılı Kanun'un 51. maddesinde belirtilen karar yeter sayısının oluşmaması nedeniyle yine aynı maddede belirtilen yöntemin izlenmek üzere ikinci oylamaya kalmasına

1720

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

Bu defa 25.7.2007 tarihinde yapılan ilk oylama ve 26.7.2007 tarihinde yapılan ikinci oylama sonucunda;

1730

1- Konya Motorlu Taşıtlar Sürücü Kursları Birliği Derneği'nde biraraya gelen, Özel Alaaddin MTSK, Özel Altınekin Yavuz MTSK, Özel Barbaros MTSK, Özel Burak MTSK, Özel Büyük Konya MTSK, Özel Ceylan MTSK, Özel Dilaver MTSK, Özel Etap MTSK, Özel Fatih MTSK, Özel Galaksi MTSK, Özel Güven MTSK, Özel Kaldırım MTSK, Özel Kaplan MTSK, Özel Karatay MTSK, Özel Karatay

07-62/761-263

Otoban MTSK, Özel Konya 42 MTSK, Özel Konya Kent MTSK, Özel Konya Öz Çağrı MTSK, Özel Konya Öz Lider MTSK, Özel Konya Yolcu MTSK, Özel Meram MTSK, Özel Merkez MTSK, Özel Mevlana MTSK, Özel Renklibay MTSK, Özel Selçuklu MTSK, Özel Sezer Şenol MTSK, Özel Sipahi MTSK, Özel Şafak MTSK, Özel Şems MTSK, Özel Tempo MTSK, Özel Yavuz MTSK, Özel Zafer MTSK ile Konya Motorlu Taşıtlar Sürücü Kursları Birliği Derneği'nin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine OYÇOKLUĞU ile

1740 2- a) Ancak adı geçen 32 teşebbüsün 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi uyarınca cezalandırılmasına gerek olmadığına Kurul Üyeleri M. Sıraç ASLAN ve Süreyya ÇAKIN'ın farklı gerekçeleri ve OYBİRLİĞİ ile

b) Konya Motorlu Taşıtlar Sürücü Kursları Birliği Derneği'nin 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi uyarınca cezalandırılmasına gerek olmadığına Kurul Üyeleri M. Sıraç ASLAN ve Süreyya ÇAKIN'ın farklı gerekçeleri ve OYÇOKLUĞU ile

karar verilmiştir.

1750

07-62/761-263

KARŞI OY GEREKÇESİ
(26.07.2007 Tarih ve 07-62/761-263 Sayılı Kurul Kararı)

İlgili Karar ile, Konya Motorlu Taşıtlar Sürücü Kursları Birliği Derneğinin cezalandırılmasına gerek olmadığına hükmedilmiştir.

Oy çokluğu ile de olsa, haklarında 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri ve fakat cezalandırılmamaları kararı verilen sürücü kurslarının oluşturduğu derneğe ya da teşebbüs birliğine de tıpkı sürücü kursları gibi ceza verilmemesi ise, Kanunun uygulanması ve rekabetçi duyarlık açısından bir çelişkidir. Kursların davranışlarına yön veren; onların belirli istikamette davranışlar içinde olmasını sağlayan bir kuruluş, Kanunun ruhu açısından daha fazla duyarlık göstermek durumunda olmalıdır; dolayısıyla cezalandırılması gerekirdi.

Bu gerekçeyle kararın 2-b kısmına katılamıyorum.

Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Kurul Üyesi

Rekabet Kurulu'nun 26.7.2007 günlü ve 07-62/761-263 Sayılı Kararına

KARŞI OY

14.2.2007 Tarih ve 26 434 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren (böylece 625 sayılı yasayı yürürlükten kaldıran) 5580 sayılı Özel Öğretim Kanunu'nun 3 üncü maddesinde, bir kurumda öğretime başlayabilmek için Milli Eğitim Bakanlığı'ndan kurum açma izni alınmadan kuruma öğrenci kaydı yapılamayacağı, 11 inci maddesinde kurumların Milli Eğitim Bakanlığı'nın denetim ve gözetimi altında olduğu belirlenmiş 13 üncü maddesinde ise; öğrenim ücreti ve diğer ücretlerin kurumlarca her yıl tespit edilerek Ocak ayından itibaren en geç Mayıs ayında ilan edileceği, ücretlerin hangi esaslara göre tespit, ilan ve tahsil edileceğinin yönetmelikle belirleneceği kurala bağlanmıştır.

Özel Öğretim Kurumları Öğrenci Ücretleri Tespit ve Tahsil Yönetmeliği'nin 2 inci maddesindeki “bu yönetmelik ücretlerin tespit ve tahsili bakımından bütün öğretim kurumlarını kapsar” ifadesi sürücü kurslarının da bu yönetmelik kapsamında olduğunu göstermektedir.

Aynı Yönetmeliğin 6 ncı maddesi kurs ücretleri belirlenirken hangi faktörlerin gözönünde bulundurulacağını belirlemiştir.

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ile 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu (625 sayılı Kanun'a dayanılarak hazırlanan yönetmeliklerin 5580 sayılı Kanun'a aykırı olmayan hükümlerinin 5580 sayılı Kanunda öngörülen yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar uygulanmaya devam edeceği geçici hükümde belirlenmiştir.) hükümlerine dayanılarak hazırlanan Motorlu Taşıtlı Sürücüleri Kursu Yönetmeliği ile kursların açılış ve işleyişleri ile ilgili esaslar kurala bağlanmıştır.

Özel sürücü kursları kurs maliyetlerini belirlerken (özellikle her sınıf sürücü belgesi için gerekli olan ders süreleri yönünden) bu yönetmelik hükümlerini dikkate almak zorundadırlar.

Milli Eğitim Bakanlığı ile sürücü kursları temsilcileri arasında yapılan çalışmalar sonucunda “ücret tespitine ilişkin katsayı” belirlendiği, akaryakıt fiyatlarında yıl içinde meydana gelen artışlar nedeniyle teşebbüslerce ileriye

07-62/761-263

yönelik sağlıklı bir öngörude bulunulamaması nedeniyle katsayı tespitine gidildiği, Milli Eğitim Bakanlığı'nca yapılan denetimlerde de ilan edilen ücretlerden daha düşük bir ücretle kayıt yapan sürücü kurslarının uyarıldığı ve ilan edilen ücretle kesilen faturalar arasında fark olmamasının istendiği, Danıştay 8. Dairesi'nin de E:2002/3240 ve K:2003/1692 sayılı Kararıyla Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün Merkez Sürücü Kursu'nun düşük ücretle kursiyer kaydı yaptığının ve 625 sayılı Kanun'a aykırı olarak el ilanı basıp dağıttığının tespiti üzerine sürücü kursu yetkilisine uyguladığı cezanın yerinde görüldüğü dosyadaki bilgi ve belgelerden anlaşılmıştır.

Dolayısıyla sürücü adaylarına yönelik özel öğrenim hizmetleri pazarında Milli Eğitim Bakanlığı'nca eğitimin kalitesine yönelik denetim ve gözetim faaliyetleri henüz sağlıklı bir sisteme kavuşturulamayıp kurs ücretlerinin denetimiyle dolaylı olarak sağlanmaya çalışıldığı anlaşıldığından sürücü eğitiminin taşıdığı önem ve 5580 sayılı Yasa ve Yönetmelik hükümleri karşısında olayda 4054 sayılı Kanunun ihlal edildiğinden söz edilemez.

Bu nedenlerle rekabet ihlali bulunmadığı görüşüyle kararın birinci ve ikinci hüküm maddelerine katılmıyoruz.

Süreyya ÇAKIN
Kurul Üyesi

M.Sıraç ASLAN
Kurul Üyesi